ORAS
Vakare lis.
Saulė teka 6:20; leidžiasi—5:46.

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
Phone CA nal 6-8500
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XXXVII | Kaina 4c | Chicago 8, Ill. Pirmadienis, Kovo-March 6 d., 1950 | Price 4c | No. 54

JAV ATMETĖ VENGRIJOS REIKALAVIMUS

M. GEDVILA VARNIUOSE SUSIRIŠĘS SU SOVIETŲ RUSIJOS AGENTAIS

Prof. Dzidas Budrys pasakė kalbą Lietuvos Mokslo Akademijos kolektyvo vardu

("Naujienų" korespondento pranešimas)

BERLYNAS, kovo 5 d. — Okupantas parinko visą eilę lietuvių, kuriuos nori matyti aukščiausiame soviete. Kauno apygardoje kandidatu pastatytas Mečislovas Gedvila, kuris dabar eina tarybinės Lietuvos ministerio pirmininko pareigas. Niekas neabejoja, kad jis bus "išrinktas". Jis jau buvo vyriausio sovieto nariu, kai Maskvoje nutarta "statyti jo kandidatūrą".

Visa tai, žinoma, neturi jokios svarbos. Šiuo atveju įdomu yra keli kiti menkniekiai. Pastačius Gedvilą kandidatu, reikia varyti už jį propagandą. Ji varoma gana plačiai. Šia proga keliami aikštėn dalykai, kurie iki šio meto buvo nutylimi. M. Gedvila, kaip žinome, 1901 metais gimė Rusijoje.

Komunistų partijos propagandistai pasakoja, kad Gedvilos tėvą Aleksą caras buvo ištrėmęs iš Lietuvos. Tatai neatitinka tikrovę. Jo tėvas pats išvažiavo. Su savo šeima jis važinėjo iš vieno miesto į kitą. Jis gyveno Ribinske, Peterburge, Pavlovske ir kitose vietose. Rusijoje Gedvila baigė keturias gimnazijos klases, o dabar pasakojama, kad jis ten baigė gimnaziją ir išklausė net tris technologijos kursus.

KUR GEDVILA SUSIRIŠO SU KOMUNISTAIS

Mečislovas Gedvila, pasakodamas apie praeitį, pasisako, kur jis susirišo su komunistais.

Tuojau po Pirmojo Pasaulio Karo Gedvila parvažiavo Lietuvon. Kurį laiką jis mokytojavo Palangoje ir aktyviai dirbo vienoje demokratinėje organizacijoje.

Smetonai ir kariškiams panaikinus demokratinę santvarką, Gedvila buvo suimtas ir išsiųstas į Varnių koncentracijos stovyklą. Ten jis ir užmezgęs ryšius su Maskvos agentais. Gedvila aiškinasi, kad pirma Lietuvoje jam netekdavę sueiti su komunistais, bet Varniuose su jais susipažinęs ir užmezgęs ryšius.

"ŽEMAITIS" BUVĘS KOMUNISTŲ LAIKRAŠTIS

Telšiuose M. Gedvila kurį laiką redagavęs "Žemaitį". Minėtas laikraštis buvo skaitomas žemaičių liaudininkų demokratų organu.

Smetonos cenzoriai jį persekiojo, neleido spausdinti norimų raštų, bet niekas nemanė, kad "Žemaitis" būtų buvęs kompartijos organas.

Šiandien komunistai skelbia, kad "Žemaitis" buvęs slaptas Lietuvos komunistų partijos laikraštis, kurį visą laiką redagavęs M. Gedvila.

PALECKIS BUVO SUSIŽAVĖJĘS RUSIJA

....Rinkiminės "kampanijos" metu okupantas pripasakojo panašių nesąmonių ir apie kandidatą Justą Paleckį, 1899 metais gimusį Alsėdžiuose ir dabar einantį Raudonosios Armijos ir čekos pavergtos Lietuvos prezidento pareigas.

Pats Paleckis tvirtina, kad jau 1918 metais jis džiaugsmingai sutikęs Latvijoje susikūrusią trybų valdžią. Tuo metu Paleckis gyvenęs Rygoje, bet apie tuometinį jo džiaugsmą tarybų valdžia žinantieji visai kitaip pasakoja.

Tvirtinama, kad Paleckis 1933 ir 1934 metais važinėjęs Rusijon ir ja "visiškai susižavėjęs". Kas prisimena tuometinius Paleckio rašinius, tai žino, kad rusiškus komunistus jis aštrokai kritikavęs. Vėilau, kada buvo valomos lietuviškos bibliotekos, Liudas Gira buvo gavęs įsakymą išimti iš jų ir Paleckio kelionės į Rusiją įspūdžius.

Oficialiai skelbiama, kad Paleckis tiktai 1940 metais įstojęs į Lietuvos komunistų partiją. Aiškėja, kad M. Gedvila gavo žymiai daugiau įvairių medalių iš rusų negu Paleckis.

DZIDAS BUDRYS APIE ANTANĄ SNIEČKŲ

Vilniaus apygardoje kandidatuoja Antanas Sniečkus, Lietuvos komunistų partijos pirmasis sekretorius. Visa eilė žmonių turėjo "piršti" Sniečkų "rinkėjams". Pirmiausia jį išgyrė Vilniaus miesto partijos komiteto sekretorė Narkevičiūtė.

Lietuvos Mokslo Akademijos kolektyvo vardu didžiausią lietuvių tautos budelį turėjo girti prof. Dzidas Budrys.

Be to, apie Sniečkų įvairiausių nebūtų dalykų pripasakojo Pedagoginio Instituto direktorius Šalkauskas, Bereznikas ir kiti.

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

Chicagos mokytoja Kathryn Flynn pasikvietė mokinius į savo butą, kad galėtų parodyti, kaip vyks radijo pamokos. Penktadieniais Chicagos mokyklos bus uždarytos, vaikai bus mokinami per radiją.

Nesusitaria dėl išvietintų įstatymo

WASHINGTON, D. C., kovo 5 d. — Senato vadai negali susitarti dėl pakaitų išvietintųjų įstatyme.

Senatorius Kilgore reikalauja, kad dabar veikiąs įstatymas būtų sušvelninę, t u o tarpu sen. Eastland sako, kad jokios pakaitos yra negalimos. Sen. Tydings pataria komiteto nariams dar kartą susirinkti ir bandyti susitarti iki pirmadienio.

Sen. Eastland nenori leisti išvietintiems vokiečiams įvažiuoti į JAV.

Kiniečiai išgriovė Cantono miestą

HONG KONG, Kinija, kovo 5 d. — Kiniečių aviacija padarė nepaprastai didelių nuostolių Cantono miestui.

Komunistai nesugebėjo pataisyti aliarmų sistemos, gyventojai nebuvo įspėti apie artėjančius lėktuvus ir negalėjo pasislėpti.

Atskrido mažas l ė k t u v ų skaičius, bet užmuštų gyventojų ir kareivių skaičius labai didelis. Strateginėse miesto vietose lakūnai išmetė 50 lengvų bombų.

PARDUODA SENUS SUNKVEŽIMIUS, IMA PINIGUS UŽ NAUJUS

Tiranoje nusižudė Albanijos transporto ministerio pavaduotojas Rijazi Islami

BELGRADAS, Jugoslavija, kovo 5 d. — Tiranoje nusižudė Albanijos transporto ministerio pavaduotojas Rijazi Islami.

Komunistai rengėsi suruošti jam "liaudies teismą". Jis buvo pakviestas pasiaiškinti prieš kompartijos politbiurą.

Nenorėdamas kęsti visų pažeminimų, Islami nusižudė dar prieš areštą. Jugoslavijos laikraštis "Politika" plačiai aprašo tardymo ir nusižudymo aplinkybes.

KODĖL MINISTERIO PAVADUOTOJAS NUSIŽUDĖ?

Ministerio pavaduotojas Islami parašė platų pranešimą apie sunkvežimius, gautus iš Sovietų Sąjungos. Pasirodo, kad rusai siuntė Albanijon senus sunkvežimius, bet reikalavo mokėti už naujus.

Rijazi Islami išaiškino, kad atsiųsti sunkvežimiai buvo naujai nudažyti, bet važinėjimui jie jau netiko. Jis aiškino savo vyriausybei, kodėl iš Rusijos gauti sunkvežimiai taip greitai susinešiojo ir suiro.

Komunistai tuojau pradėjo pasakoti, kad Islami nori pakenkti geriems Rusijos ir Albanijos santykiams. Jie norėjo priversti Islami atsiimti vyriausybei pasiųstą pranešimą. Kad policija negalėtų jo išprievartauti, Islami nusižudė.

POLICIJA NEGALI RASTI MARTINOVIC LAVONO

Keli šimtai prancūzų policininkų apžiūrėjo St. Quentin laukus, bet niekur nerado Martinovic lavono.

Policininkai mano, kad jo negalės surasti. Jis galėjo įsmigti į apylinkės dumblynus ir dingti.

Norima išaiškinti priežastys, kodėl britai neleido jam apsigyventi Anglijoje. Anglijoje pastogę rado didokas tremtinių skaičius.

Jugoslavijos tremtinis nusižudė

CIURICHAS, Šveicarija, kov. 5 d. — Jugoslavijos tremtinis Nikola Martinovic, nenorėdamas grįžti į Tito valdomą kraštą, šeštadienį nusižudė.

Šveicarų lėktuvui beskrendant Prancūzijos teritorija, maždaug St. Quentin apylinkėse, Martinovic iššoko iš 6,000 pėdų aukštumos.

Martinovic prašė britų imigracijos pareigūnus duoti jam tremtinio teises ir leisti apsigyventi Anglijoje, bet jis buvo pasodintas į šveicarų lėktuvą.

Vakar graikai rinko parlamentą

ATĖNAI, Graikija, kovo 5 d. — Vakar Graikijos gyventojai rinko naują parlamentą.

1946 metais rinkimus prižiūrėjo Amerikos, Prancūzijos ir Didžiosios Britanijos atstovai, o šiandien rinkimus tvarkė patys graikai.

Vidaus reikalų ministeris, norėdamas išvengti nesusipratimų ir tvarkos ardymo, uždraudė rinkimų dieną vartoti automobilius, kad mušeikų gaujos nebūtų permestos iš vienos vietos į kitą.

Adenauer nepatenkintas Saar sutartim

BONN, Vokietija, kovo 5 d. —Vakarų Vokietijos kancleris Konrad Adenauer nepatenkintas Prancūzijos ir Saar susitarimu. Jei Vokietijai bus atimta Saar sritis, vokiečiai neįstosią į planuojamą Europos Sąjungą.

Adenauer mano, kad Saar srities atskyrimas nuo Vokietijos atgaivins nacionalizmą ir sukels neapykantos aistras.

—Jei vakarų valstybės panašiai elgiasi, kaip galima protestuoti prieš lenkų veiksmus kitoje Oder-Neisse upių pusėje, —klausia Adenauer.

—Manilos vandenyse prasidėjo JAV ir britų karo laivų manievrai.

Vėliausios Žinios

—Vakar Bukarešte dingo britų pasiutinybės tarnautoja. Manoma, kad ją sučiupo slapta komunistų policija.

—Mao Tse-tung ir Chou En-lai vakar pasiekė Peipingą. Jiedu traukiniu išvažiavo iš Maskvos vasario 17 dieną. Stotyje komunistų partijos vadus pasitiko karo jėgų viršininkas, valdęs kraštą paskutinėmis savaitėmis.

—Vengrų radijas ir spauda sako, kad JAV pasiuntinybėje yra 100 tarnautojų. Jie reikalauja, kad dalis jų tuojau išvažiuotų.

—Brazilijos komunistai vakar kritikavo JAV diplomatus. Reikalauja, kad kai kurie būtų atšaukti. Atrodo, kad komunistų konferencija būtų sušaukta vien tiktai JAV diplomatams kritikuoti.

—Lenkų vyriausybė nutarė išsiųsti į vakarus 250.000 vokiečių. Jiems buvo pasiūlyta Lenkijos pilietybė, bet jie atsisakė. Dabar lenkai atėmė jų turtą ir siunčia užsienin.

—Britai atsisakė priimti į savo zoną 700 vokiečių, kuriuos lenkai išvarė iš Silezijos. Britai sako, kad vokiečiai neturi reikalingų dokumentų. Be to, britai nori patirti, kur dingo atvežtų vokiečių darbingi vyrai.

Į vakarų zoną rusai norėjo išmesti 15 vagonų vokiečių moterų, vaikų ir senelių.

—Rusai leido užsieniečiams važiuoti į Leipcigo mūgę. Pirmą kartą mūgėje pardavinėjamos Rusijoje gaminamos prekės. Rusai reikalauja mokėti po 25 JAV centus už vieną rusišką rublį.

—Apskaičiuojama, kad tiktai už trijų savaičių rinkoje atsiras anglių. Pirmoje eilėje anglys bus vežamos į ligonines ir elektros stotis. Naujai pasirašyta sutartis galios 28 mėnesius.

—JAV įteikė britams antrą protestą dėl Hong Kongo teismo nutarimo atiduoti komunistams gen. Chennault bendrovės lėktuvus.

—Čekų valdžia rengiasi išsiųsti visus misijonierius.

PASKELBĖ DOKUMENTUS APIE KANKINIMUS BULGARIJOJE

Policija kankino JAV pasiuntinybės vertėją, vertė pasirašyti melagingus pareiškimus

WASHINGTONAS, D. C., kov. 5 d. — JAV vyriausybė atmetė vengrų valdžios reikalavimus sumažinti pasiuntinybės tarnautojų skaičių Budapešte.

Vengrų valdžia, besiremdama Robert A. Vogeler "teismu", tvirtina, kad amerikiečiai šnipinėja. Vengrų valdžiai atrodo, kad žymiai mažesnis Amerikos pasiuntinybės tarnautojų skaičius galėtų atlikti darbą.

Valstybės departamentas atmetė vengrų notą. Jis sako, kad JAV vyriausybė sprendžia apie jai reikalingą tarnautojų skaičių, ne Vengrija. Ji sumažins tarnautojų skaičių pagal reikalą, bet ne pagal vengrų reikalavimą. Ta proga JAV vėl kritikavo Robert A. Vogeler "teismą". JAV pakartotinai pranešė vengrams, kad nesirengia keisti nutarimo, liepiančio Budapešto valdžiai uždaryti konsulatus New Yorke ir Clevelande.

Vogelerio "teismas" parodė, kad JAV piliečiams nesaugu keliauti Vengrijos teritorija. Vengrų policija suima nekaltus žmones ir priverčia juos prisipažinti prie nepadarytų nusikaltimų.

Valstybės departamentas paskelbė dokumentus apie Bulgarijoje vykstančius kankinimus.

Sekretorius Acheson ilgai svarstė, kas daryti su pasiuntinybės vertėjo Michael Shipkovo pareiškimu. Bet dabar paaiškėjo, kad jis yra suimtas ir atiduotas "liaudies teismui". Jo gyvybei gresia pavojus, todėl ir nutarta viską paskelbti. Pats Shipkov prašęs skelbti jo pareiškimus, jei bandys jį šmeižti.

Pasirodo, kad komunistų policija dar praeitais metais suėmė Shipkovą ir tol jį kankino, kol jis prisipažino prie nebūtų nusikaltimų. Kada Shipkovo valia buvo palaužta, jis buvo pasiųstas į pasiuntinybę rinkti žinių apie kiekvieną tarnautoją. Bet Shipkovas papasakojo ministeriui Heath apie kankinimus ir padarytus pasižadėjimus.

Jis atsisakė išeiti iš pasiuntinybės rūmų. Ministeris Heath pranešė užsienio ministeriui Vladimir Poptovui apie kankinimus. Pastarasis apgailestavo, bet pasakojo, kad jis esąs bejėgis prieš policijos sauvalę. JAV ministeris prašė išleisti Shipkovą, jojo žmoną ir mažą kūdikį į užsienį. Komunistai nesutikę jo išleisti.

Bulgarų kalėjime buvo nužudytas Ivan Secoulov, kitas JAV pasiuntinybės vertėjas.

Amerikos ministeris pareikalavo, kad bulgarų policija nustotų kankinusi pasiuntinybės tarnautojus, o bulgarų valdžia pareikalavo atšaukti Heath. JAV atsisakė atšaukti Heath. Dėl to nutraukti santykiai. Shipkov turėjo išeiti iš JAV pasiuntinybės. Jis buvo tuojau suimtas.

ANGLIAKASIAI SUSITARĖ SU KASYKLŲ SAVININKAIS

Prancūzų parlamentas suvaldys komunistus, svarstys įstatymą kenkėjams bausti

WASHINGTON, D. C., kovo 5 d. — Oficialiai nieko nepaskelbta, bet gerai informuoti asmenys tvirtina, kad angliakasiai jau susitarė su kasyklų savininkais.

Abi pusės padarė didokas nuolaidas.

Kasyklų savininkai sutiko pridėti po 70 centų už kiekvieną darbo dieną, o John L. Lewis sutiko nedėti į sutartį nuostato, leidžiančio darbininkams nedirbti, kada jie panorėtų.

SAVININKAI MOKĖS Į PENSIJŲ FONDĄ

Kasyklų savininkai sutiko mokėti po 30 centų nuo kiekvienos iškastos anglių tonos. Ši suma eis į angliakasių pensijų fondą. Iki šio meto jie mokėdavo tiktai po 10 c. Fondas negalėjo mokėti išdirbusiems angliakasiams pensijų, nes nebuvo pinigų.

Jau susitarta dėl principinių dalykų. Abiejų pusių advokatai turi aptarti kai kurias legalias smulkmenas. Išaiškinta visa eilė legalių terminų, o kitus tikimasi šiandien išaiškinti ir įrašyti į sutartį.

John L. Lewis sušaukė unijos politinį komitetą, kad patvirtintų padarytą susitarimą.

ANGLIAKASIAI JAU RENGIASI Į DARBĄ

Manoma, kad pirmadienį angliakasiai pradės darbą. Šiandien eina susirinkimai ir svarstomi pranešimai iš centro.

Angliakasiai džiaugiasi dideliu laimėjimu. Pensijų fondo sutvarkymą ir 70 centų priedą jie skaito dideliu laimėjimu.

Prieš angliakasius buvo suorganizuotos galingos jėgos, bet jie pajėgė atsispirti ir laimėti.

Bandys palaužti komunistų galią

PARYŽIUS, kovo 5 d. — Prancūzų vyriausybė nutarė palaužti komunistų galią. Penktadienį ir šeštadienį komunistai neleido parlamentui svarstyti įstatymo, liepiančio bausti kenkėjus, bet šiandien parlamentas ir vėl susirinko.

Penktadienį policija išvijo iš parlamento triukšmaujančius

Policijos daliniai yra paruošti atstatyti tvarką, jei komunistai ir vėl bandys kelti triukšmą ir ardyti tvarką.

BIDAULT PRAŠO PAGELBĖTI VYRIAUSYBEI

Premjeras Georges Bidault per radiją prašė pagelbėti vyriausybei. Jis nori, kad gyventojai bendradarbiautų ir padėtų atstatyti tvarką. Bidault prižadėjo pagelbėti mažas algas gaunantiems darbininkams.

Komunistai nori neleisti iškrauti iš Amerikos atvežamų ginklų, o vyriausybė prašo įstatymo, kuris leistų jai suvaldyti komunistų partijos vadus ir kenkėjus.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Dainos ir literatūros vakaras

Kovo 4 d. Lietuvių Auditorijoje įvyko Chicagos Literatūros Draugijos dainos ir literatūros vakaras.

Vakarą pradėjo Alfonso Gečo vadovaujamas Chicagos tremtinių vyrų choras, susidedąs iš 25 daug vargo mačiusių ir laimingai šį kraštą pasiekusių jaunuolių. Jie gražiai sudainavo "Lietuva brangi", "Palikom tėvynę", "O ko jūs liūdit", "Ant kalno gluosnis" ir "Jojau dieną, jojau naktį".

Rašytojas ir poetas Antanas Rūkas paskaitė savo eskizą "Nunuoginta žmogaus siela" ir šešis eilėraščius.

Kompozitorius Vl. Jakubėnas paskalbino "Iš pasakų krašto," F. Mollio "Preliudiją", Fr. Chopino "Mazurką" ir jo "Polonezą".

Rašytoja ir poetė Petronelė Orintaitė paskaitė savo "Baltą dobilėlį", "Išgirsk", "Nuotaiką", "Viltį", "Tėvynei" ir "Miško brolį".

Operos solistė Alė Kalvaitytė, kompozitoriui Vl. Jakubėnui akompanuojant, sudainavo F. Kiršos "Patekėk, Aušrinę", P. Karužos "Kryžių žemę", F. Kiršos "Miela širdimi", Rellstabo "Jūrų bangą", G. Massaneto "Elegiją", ir ariją iš "Samsono ir Dalilos" operos.

Programą baigė vyrų choras, sudainuodamas "Gaudžia trimitai", "Ei učia, učia", "Baltos gėlės", "Ramovėnų maršas" ir "Pajūriais".

Pertraukos metu komisijos vakarui rengti pirmininkas p. D. Velička papasakojo vakaro tikslą ir paprašė aukų. P. Jonas Kutra, skaučių būrelio padedamas, apdalino laiminguosius knygomis, gražiomis juostomis ir saldainiais.

Komisijos narys Alex Ambrose, veterano Kl. Viklevičiaus padedamas, tvarkė baro reikalus.

Dainininkai, artistai ir rašytojai vykusiai atliko pareigas, publika keliais atvejais garsiai ir pakartotinai plojo.

Vakaro rengėjai sudarė įdomią programą, įdėjo daug darbo ir energijos, bet nesugebėjo pripildyti salės. Abejotina, ar jie, padarę tokias dideles išlaidas, surinko pakankamai pinigų joms apmokėti.

Be reikalo neorganizavo šokių. Pasilinksminti mėgstąs jaunimas būtų pripildęs salę. Be to, vakaras nebuvo pakankamai išgarsintas. **Rep.**

SUSIRINKIMAI

SLA 238 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 7 d. kovo, 8 val. vakaro, Hollywood Annex, 4317 W. 43rd St. Visų narių pareiga atsilankyti į susirinkimą. Bus balsuojama Pildomoji Taryba. Taipgi yra svarbių klausimų kuopos darbuotei. Kviečiame visus lankytis susirinkimuose.

George Povilaitis, kas. glob.

URBA Gėlės Mylintems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams.
GĖLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone: LA 3-5800 arba 3-5870.

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YArds 7-7308.

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
Gražiausios gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvėms ir dėl kitų visokių papuošimų.
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

GĖLININKAS
PETRO FLORIST
Gėlės mėgstantiems vestuvėms, bankietams, laidotuvėms, papuošimams.
ROY R. PETRO
5519 So. Harlem Ave.
Tel. REliance 5-0763
Residence: POrtsmouth 7-9020

Reikia parengimų kalendoriaus!

Dideliuose miestuose, tokiuose kaip Čikaga, šeštadieniais ir sekmadieniais (arba ir kitomis dienomis šventadieniais bei jų išvakarėmis) lietuviai turi nemaža parengimų. Tą pačią dieną bei vakarą pasitaiko po du, net po kelis,jau didesnių, žymesnių draugijų ar klubų ruošiamus.

Tokie parengimų sutapimai labai kenkia jų ruošėjams, o taip pat nėra patogūs ir publikai. Štai kartais koks didesnis, geresnis meninis parengimas, į kurį ruošėjai meilytų sutraukti daugiau žmonių, ir objektyviai toks parengimas to labai vertas. Bet didelė dalis publikos neretai esti nukreipiama į kitą, iš dalies taip pat vertingą parengimą, arba net į kelis kitus.

Iš to susidaro keleriopa bėda: ruošėjai turi ir materialinių, ir moralinių nuostolių, o to pasėka — parengimų lygis smunka, bent ne aukštėja.

To blogumo būtų galima išvengti, jei bent pačios svarbiausios, didžiosios draugijos, klubai bei sambūriai pasirūpintų nustatyti tokias savo parengimų datas, kad jos kitiems, ypač rimtiems, vertingiems parengimams nekliūdytų, su jais nesutaptų. Kaip tokį parengimų kalendorių praktiškai sudaryti — jau technikos klausimas, kuris nėra neįveikiamas. Iniciatyvos tokiam kalendoriui turėtų imtis pirmiausia tų didesniųjų bei įtakingesniųjų, kultūriškai reikšmingesnių sambūrių atstovai.

Visuomeniniame darbe labai svarbų vaidmenį vaidina organizuotumas. **P. S.**

Ar Valukui uždarys burną kapitalistinio teismo pagalba?

"Vilnis" pasisamdė advokatą, grasina mane traukti į teismą ir reikalauti didelio atlyginimo, kam, esą, aš juos šmeižiąs.

Argi jūs nežinote nei tiek, kad pasakyti, jog laikraštis yra komunistuojąs ar Staliną garbinąs šlamštelis, nėra šmeižimas, o tikra tikrovė. Argi "Vilnis" yra nors sykį savo puslapiuose pasakiusi, kad Amerikoje nors viename mažame kampely yra kas gero? Nieko panašaus! Bet jūs nuo pradžios ligi pabaigos nieko kito nedarote, kaip tik garbinate Sovietų Rusiją, Staliną ir jo visą kliką, ją giriate be galo ir be krašto. O Ameriką piešiate blogiausiai, juodžiausiai. O kai aš pasakiau teisybės žodį apie tai, kas jūs esate, tai tuoj grasinate teismu. Man rodosi, kad Amerikoj komunistų partija yra legali, bet jei tik pasakysi, kad tu esi komunistas ar tas laikraštis komunistų, tai tuoj grasina traukti į kapitalistinį teismą ir reikalauti atlyginimo kapitalistiniais doleriais. Išeina, kad komunistų principas pirmiausia doleriai. Aš kalbėjau, kalbėsiu ir jūsų šunybes kelsiu aikštėn. Jūs man grasinimais teismu burnos neuždarysite. Jeigu jūs norite man uždaryti burną, tai nesikreipkite į kapitalistinį teismą, nes, kaip jūs patys sakote, kapitalistiniuose teismuose negalite rasti teisybės. Aš jums patariu kreiptis į Sovietų Ambasadą, tai ten duos teisėjus tokius, kurie mane nuteis pagal jūsų stališkus principus. Gal pasiųstų stališka saule pasideginti ar į Sibiro pusnynus, tai būtų proga važiuoti drauge su sovietiniais draugais, kuriuos Dėdė Samas nori pavėžinti veltui į rojų (t. y. skurdo ir kančios karalystę).

Dar sykį sakau: kalbėjau ir kalbėsiu, nes teisybės žodis turi būti pirmoj vietoj; į jūsų grasinimus nekreipsiu dėmesio.

A. K. Valukas

Seno Petro rėmėjai

Albina Dalidonis, 7108 So. Halsted St., yra gerai patyrusi vyrų ir moterų plaukų kirpėja, turi savą plaukų kirpyklą. Ponia A. Dalidonis yra rimto būdo moteris, priklauso Čikagos Lietuvių Draugijai, Moterų Apšvietos Draugijai; yra ir kitų draugijų ir klubų narys, o kai kuriose draugijose yra valdyboje. Ji sena "Naujienų" skaitytoja ir rėmėja. Per Kalėdų ar Velykų šventes visados matyti "Naujienose" ponios Al. Dalidonis gražūs skelbimai. Atsinaujino "Naujienas".

* * *

Kostancija Mockevičienė, 706 W. 60th Pl., pirmiau turėjo tavernos biznį 4516 So. Washtenaw Ave. Šį biznį perleido sūnui John ir marčiai Frances, o dabar ponia K. Mockevičienė, pasitraukusi iš biznio, gyvena savame 6 fletų gražiame name. Yra rimto būdo moterys, priklauso įvairioms draugijoms ir klubams, yra sena "Naujienų" skaitytoja ir rėmėja. Pašaukė Seną Petrą "Naujienų" telefonu, atsinaujino "Naujienas" sau ir užrašė jas kaipo dovaną savo pažinties draugui ūkininkui Karoliui Redweik, North Judson (Indiana). Girtinas darbas užrašyti dienraštį "Naujienas" giminei ar draugui kaip žiemos švenčių Kalėdų ar vardinių dovaną.

* * *

Antanas ir Kostancija Stankai, 7229 So. Fairfield Ave., yra pažangūs, rimto būdo, geri tautiečiai, prisidėję darbu ir aukomis Lietuvos laisvinimui iš okupantų rusų vergijos, daug sušelpė tremtinių Vokietijos stovyklose, siuntė drabužių, maisto ir sudarė 6 garantijas, kad tremtiniai galėtų atvažiuoti į šią šalį. Pirmiau buvo gazolino stoties biznyje, dabar biznį perleido sūnui Antanui, 65th St. ir Cicero Ave. Išauklėjo šeimyną: du sūnus — Antaną ir Leoną, abudu išleido į mokslą. Jaunesnysis sūnus Leonas jau baigė 4 metus universitete su gerais pažymiais. A. K. Stankai yra seni "Naujienų" skaitytojai ir rėmėjai. Atsinaujino "Naujienas".

* * *

John Boltz, 2507 W. 69th St., yra rimto būdo, draugiški žmonės, seni "Naujienų" skaitytojai ir rėmėjai. Visa šeima priklauso Čikagos Lietuvių Draugijai. Savo name laiko taverną, kur visados yra didelis pasirinkimas geros rūšies degtinės, alaus, vyno ir malonus patarnavimas visiems. Atsinaujino "Naujienas".

(Bus daugiau)

Padėka

Gera ko nors siekti, kai matai iš šalies užjautimą ir pritarimą.

Mes, tremtiniai, susilaukėm užjautimo ir iš kitų tautų. Tas reiškėsi kad ir tokių tarptautinių organizacijų, kaip UNRRA ir IRO įsteigimu. Ypač mes susilaukėm mūsų užjautimo iš mūsų tautiečių, gyvenančių JAV.

Už sudarymą mums darbo ir buto garantijų Mrs., Mr. Marijonai ir Juozui Smilgiams ir pusseseriai Mrs. Uršulei Katauskas, 4459 So Halsted St., Chicago, už nuoširdų lietuvišką priėmimą ir rūpestį padedant įsikurti tariame širdingą ačiū.

Taip pat esame labai dėkingi Mrs., Mr. Z. ir D. Strigūnams, 1686 Columbia Rd., So. Boston, Mass., už suteikimą mums piniginės paramos. Tai turi duoti mums dar didesnės stiprybės ir dar didesnio pasiryžimo kovoti už galutiną mūsų tikslą — už Lietuvos žemelės nuo priešo apvalymą.

Jonas Kijauskas su šeima

a. ✚ a.

ANTANAS ŠWOBA
1813 So. Union Ave.

Mirė 1950 m. kovo 4 d., ryte, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Letuvoje. Amerikoje išgyveno 48 metus.

Paliko nuliūdę: duktė Elena Reindl, sūnus Kazimieras, sesuo p. Stulgienė, anūkas Roger, visi gyvenantieji Grand Rapids, Mich., ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Chicagos Lietuvių Draugijai.

Kūnas bus pašarvotas pirmadienį 3 val. P. Gurskio koplyčioje, 659 W. 18th St.

Laidotuvės įvyks antrad., kovo 7 d., 8:30 val. ryto iš koplyčios į Dievo Apveizdos par. bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazmiero kapines.

Visi a. a. Antano Šwobos giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: Duktė, Sūnus, Sesuo ir kiti Giminės.

Laid. Dir. Peter Gurskis, Tel. SEeley 3-5711.

JOSEPH BESUSPARIS
912 Woodlawn ave., Chicago

Mirė 1950 m. kovo 4 diena, 7:10 val. ryto, sulaukęs 54 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje. Amerikoje išgyveno apie 30 metų.

Paliko nuliūdę: moteris Leokadija, duktė Evelyna, du sūnūs: Chester ir Frank ir žmonos Frances ir Loretta ir du anūkai Diana ir Kenney ir kiti gimnės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Zimmerman Funeral Home, 9108 Cottage Grove Ave. Laidotuvės įvyks antradienį, kovo 7 d., 9 val. ryto iš kopl. į Šv. Juczapo parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Joseph Besusparío giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: Moteris, Duktė, Sūnūs ir kiti Giminės.

FREDERICK H. TROST
GYVENO 534 SO. MENARD AVE.

Mirė 1950 m. kovo 3 d., 11 val. vakaro, sulaukęs 44 metų amžiaus. Gimęs Chicagoje.

Paliko nuliūdę: žmona Agatha Unites, sūnus Fred, Jr., podukrė Anna Warnagis, sūnus George Schuiltz, brolis Arthur C. Trost ir kiti giminės, daugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas koplyčioje 5948 W. Archer Ave. (kampas Major Ave.)

Laidotuvės įvyks antradienį, kovo 7 dieną, 2 val. po pietų. Iš koplyčios bus nulydėtas į Archer Woods kapines.

Visi a. a. Frederick H. Trost giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Žmona, Sūnus, Podukrė, Posūnis, Brolis ir Giminės.
Laidotuvių direktorius Sobiesk Funeral Home, Tel. POrtsmouth 7-8808 ir Summit 136.

KAZIMIERAS LIGUTAS (LEE)
GYVENO 3622 SO. UNION AVE.

Mirė 1950 m. kovo 4 d., 12:15 val. ryto, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoj, Kretingos aps., Gargždų par., Jutrų kaime.

Paliko nuliūdę: žmona Ona, pagal tėvus Maskolaitė, pagal pirmą vyrą Adrickienė, sūnus Charles Lee, Jr., posūnis Walter Adrick ir marti Lillian; anūkas Frank; pusbrolis Felix Ligutas; dvi sesers dukterys: Josephine Meadow ir Cassie Powarchuk ir jų šeimos ir kiti giminės, draugai ir pažįstami. Lietuvoj paliko du broliai, sesuo ir kiti giminės.

Priklausė Dariaus-Girėno American Legion Post No. 721 ir Teisybės Mylėtojų Draugijai.

Kūnas pašarvotas Mažeikos ir Evans kopl., 3319 South Lituanica Ave.

Laidotuvės įvyks antradienį, kovo 7 d., 1:30 val. po pietų. Iš koplyčios bus nulydėtas į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a. a. Kazimiero Liguto giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti ladotuvėse ir sutekti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Žmona, Sūnus, Posūniai, Marti, Anūkas, Pusbrolis, Sesers Dukterys ir Giminės.

Laid. Direkt. Mažeika ir Evans, Tel. YArds 7-1138-1139.

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GRovehill 6-0142
★ ★ ★
1410 South 50th Avenue
TELEFONAS TOWN HALL 2109 **CICERO, ILLINOIS**
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

LIŪDĖSIO VALANDOJ
Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. **3319 Lituanica Ave.**
PRospect 6-0099 **YArds 7-1138-1139**

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Visi Tel. YArds 7-1741-1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAfayette 3-0727
3 MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto. W. G. E. S. 1390 k.

NARIAI
Chicagos Lietuvių Direktorių Asociacjos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Tel. SEeley 3-5711

J. LIULEVIČIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVE. Phone LAfayette 3-3572

LEONARD A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone YArds 7-0781

P. J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED ST. 710 WEST 18th ST.
Telephone YArds 7-1911

ALFRED VASAITIS
1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. Olympic 1003

LACHAWICZ IR SŪNŪS
Tel. VIrginia 7-6672 and 6673
2314 W. 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVE. Phone PUllman 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone YArds 7-4908

Pirkite iš Lietuviškos Paminklų Dirbtuvės

Dabar yra tinkamas laikas užsisakyti gražų paminklą arba koplyčią (Mausoleum) ant savo mylimo asmens kapo tiesiai iš mūsų paminklų dirbtuvės.

BITTIN IR KAMENSKY ekspertų darbas yra paremtas 45 metų patyrimu. Mūsų paminklų dirbtuvė yra atdara visuomet.

PAMINKLUS PRISTATOME Į VISAS KAPINES ARTI AR TOLI.

Bittin and Kamensky Monument Works
3938 W. 111th Street — Tel.: BEverly 8-0005

Pirkite iš Didžiausios Paminklų Dirbtuvės
CHICAGOJE
Jonas Savickas
BEVEL GRANITE CO.
(Not Inc.)
119th St. ir Kedzie Ave.
WHOLESALE IŠDIRBYSTĖ
Paminklus pristatome į visas kapines arti, ar toli.

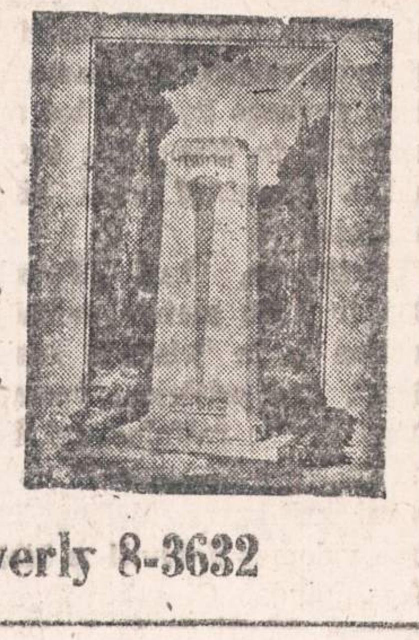

Telefonas: BEverly 8-3632

ALBERTAS ČIŽAUSKAS — JAV KONSULAS BATAVIJOJE

Juozo Ambraziejaus duktė Genovaitė parašė įdomius ilgos kelionės įspūdžius

BROOKLYN, N. Y., kovo 2 d. —Lietuvis Albertas Čižauskas yra paskirtas JAV generaliniu konsulu Batavijoje, kuri dabar vadinasi Jakarta ir yra naujai susidariusių Jungtinių Indonezijos Valstybių sostinė.

Ponas Čižauskas buvo Amerikos vicekonsulas Pakistane, Karachi mieste. Savo pareigas jis taip gerai ėjo, kad valstybės sekretorius pakėlė jam laipsnį ir paskyrė generaliniu konsulu Indonezijos sostinėje.

Ponas Čižauskas nėra naujas žmogus valstybės departamente. Gana ilgai jis dirbo to paties departamento prekybos skyriuje. Jis, eidamas valstybės tarnybą, visuomet skaitydavo NAUJIENAS.

Amerikos konsulu Jakartoje jis paskirtas gruodžio 22 dieną. Dabartinis oficialus jo adresas yra toks: Mr. Albert Čižauskas, American Consulate General, Batavia (Jakarta), Java, Indonezia.

Ponas Čižauskas, prieš išvažiuodamas į naują paskyrimo vietą, susituokė su panele Genovaite Ambraziejūte, 73 metus einančio lietuvio kovotojo, Brooklyne gyvenančio Juozo Ambraziejaus jauniausia dukterimi.

Ponas Albertas Čižauskas ir ponia Genovaitė Ambraziejūtė-Čižauskienė iš Brooklyno, N. Y., uosto išplaukė į Indoneziją sausio 2 dieną, 10 valandą vakaro. Dabar Čižauskienė parašė savo tėveliams labai įdomų laišką iš kelionės. Be kitų dalykų, ji rašo:

"Mes turėjome būti Batavijoje prieš tris dienas, bet vis dar esame Haifoje, Izraelyje. Mūsų laivas iškrauna prekes. Kelionė per Atlantą buvo nepaprastai graži. Dienos buvo saulėtos, naktys šviesios ir mažai blogo oro. Haifos įlanką pasiekėm sausio 17 d. Čia turėjome praleisti tiktai 4 dienas, bet vasario 5 dieną mes vis dar čia tebestovime.

"Haifoje patyrėme, kad Izraelį plakė nepaprastai stiprus lietus, uoste buvo sustabdytas laivų judėjimas. Teko leisti inkarus ir laukti 10 dienų, kol mūsų laivui ateis eilė iškrauti prekes. Pirma arabai viską uoste iškraudavo, o dabar naujai atvažiavusieji žydai mokinasi krovikų amato, užtat iškrovimas daug ilgiau užtrunka.

Gavę leidimą aplankyti kraštą, turėjome laukti laivelio, kuris mus iš laivo nuvežtų į uostą. Jūra taip smarkiai šėlo, kad teko laukti 5 dienas, kol laivelis galėjo priplaukti prie mūsų laivo ir mus paimti. Ir tai — buvo pavojus įkristi į vandenį. Kartą Alfredui buvo labai rimtas pavojus, bet kapitonas laikų jį sučiupo. Po šio įvykio mudu nutarėm nelipti, kol laivas nepasieks uosto.

Haifa yra gražus miestas, bet mudu abu norėtume greičiau išvažiuoti. Perėjome miestą, geriausiame viešbutyje valgėme neracionuotos žuvies, viename klube pašokome, ir mums rodosi, kad mes jau pažįstame miestą.

Įdomiausia buvo kelionė į Karmelio kalną. Buvome užėję į vienuolyną, kurį tvarko pranciškonai. Bažnyčia pastatyta ant uolos. Pasakojama, kad pranašas Elijas dar prieš Kristaus laikus čia kalbas sakęs. Kapitonas Jones, Al ir aš matėme visą bažnyčią. Vienas vienuolis mums parodė viską, kas tiktai yra verto pamatyti. Iš vienuolyno matosi nepaprastai gražūs vaizdai. Matosi ne tiktai Viduržemio jūra, bet ir visa įlanka.

Bendrakeleivis Elmo Scoggins, kuris jau anksčiau gyveno Jeruzalėj, ir baptistų pamokslininkas Bob Lindsey pakvietė ir pasisiūlė savo automobiliu mus nuvežti į Jeruzalę. Tvirtinama, kad labai sunku patekti į senąją Jeruzalę, kurioj yra Jėzaus laikų bažnyčios ir šventovės, nes ji yra arabų žinioje. Karas tarp žydų ir arabų jau pasibaigęs, bet kariškiai viską labai stropiai dar tebekontroliuoja. Amerikos konsulato Jeruzalėje pagalba gavome leidimą vykti į senąjį miestą, bet pavėlavome. Be to, Scoggins turėjo grįžti į Haifą. Jeruzalėj nebuvom, bet užsukome į Nazaretą, kur Kristus gimė, ir apvažiavome Galilėjos jūrą, kuria Kristus plaukiojo. Buvome ir ant to kalno, iš kurio, sakoma, Kristus pasakė Kalno Pamokslą.

Vėliau mūsų draugas Bob nuvežė mus į *kibbutzą* — kooperatyvinę farmą. Tenka stebėtis, kiek daug padaryta paskutiniais metais! Jie pravedė vandentekius, išarė dirvonus ir augina gerą derlių. Kraštan atvažiuoja dar daug tremtinių ir jaučiama maisto stoka. Miestuose dar trūksta maisto, jis dar racionuojamas. Bet kooperatiniuose ūkiuose gyvenantieji žmonės turi pakankamai maisto.

Izraelyje mums teko susitikti nepaprastai įdomių žmonių. Nor žiema čia ir šalta (per 30 metų praeitą savaitę iškrito pirmas sniegas), gražu aplankyti šį kraštą. Čia žiema tęsiasi tiktai nuo gruodžio iki kovo mėnesių."

TORONTO LIETUVIŲ VYRŲ CHORO VETO

TORONTO, Ont.—Dar prieš ketvertą mėnesių Toronte įsisteigęs vyrų choras, vadovaujamas Adolfo Narbuto, spėjo jau tvirtokai užsirekomenduoti.

Be dažnų Kanados visuomenės kvietimų, choras pernai gavo pakvietimą dalyvauti 7-tame Kiwanis muzikos festivalyje. Festivalio šūkis: Building better Canadians through music.

Kiwanis festivalis yra didžiulė metinė muzikos — dainos demonstracija, užtrunkanti ištisas dvi savaites.

Šioms demonstracijoms buvo stropiai ruošiamasi, nes norėta iškovoti prideramą vietą lietuviškai dainai.

Vasario mėn. 19 d. vakaras buvo skirtas tautiniams chorams. Programoje, be lietuvių, turėjo dalyvauti trejeta ukrainiečių chorų ir vienas lenkų. Vos savaitei belikus iki pasirodymo buvo gautos festivalio programos, kuriose pastebėta, kad kartu dalyvauja ir ukrainiečių Lysenko choras. Pastarasis yra kilęs iš Bathurst Labor Temple, kurio patalpose dažną prieglobstį randa ir mūsiškiai "Liaudies Balsu" giedantieji "pažangiečiai".

Vasario mėn. 15 d. susirinko visų keturių chorų atstovai ir bendrai nutarė pareikšti protestą Kiwanis muzikos festivalio vadovybei.

Protesto motyvai: negarbė kartu dalyvauti varžybose su komunistuojančia grupe, kad ir nekalto choro pavidale.

Protesto turinys:

Toronto, Ont.
Feb. 15, 1950.

Mr. McBride,
President of Kiwanis
Music Festival
Toronto, Ont.

Dear Sir:

We eagerly accepted your invitation to take part in your musical festival, seeing therein an opportunity of bringing before the Canadian public our own national music.

Last Monday we brought to you attention the fact that on your program an Ukranian communist Lysenko choir was to take part. Because of communist aggression in Europe, we have lost our homelands, and we know that the Canadian communists are bending every effort to undermine the existing democratic government here in Canada.

Therefore, for us, it would be a scandal to appear on the same program with members of such a ruinous organization, who pose as lovers of the fine arts.

Please be advised that our choirs will not take part in the festival, as announced in the program. We agree, however, to appear on another day in this festival without taking part in the actual contest.

Yours truly,
Parašai:
"PROMETEJ"
Ukranian Choir
"SENELE"
Ukranian Choir
Lithuanian Men's Choir.

Nelauktas protestas festivalio vadovybei taip pakėlė temperatūrą, kad pradžioje negalėjo net susiorientuoti, kaip išbristi iš keblios padėties. Tik vėliau ėmėsi iniciatyvos perkalbėti, bandydami įtikinti, kad menas su politika nesiriša ir nėra pagrindo taip rimtai reaguoti.

Pakartotinai pareiškus protestą, vadovybė dar kartą bandė net jau paskutinę dieną, t. y. vasario 20 d., susišaukti chorų atstovus ir rasti bendrą kalbą, pagal vadovybės pageidavimą. Deja, ir šiuo kart posėdis baigėsi be nuomonių pasikeitimo. Taip, vasario 20 d. vakare, vietoj penkių chorų programą išpildė tik du. Aukščiau minėtas Lysenko choras ir lenkų Chopeno choras.

Tenka apgailestauti, kad lenkai solidarizavo, įteikdami atskirą protestą, bet visgi, suvilioti piniginės premijos koncerte dalyvavo.

Liepinis Petras

Kur tik mūsų nėra

—Australijon naujai **atvykusi tremtinių grupė, susidedanti iš 29 žmonių, buvo paskirta į North Queensland, netoli Townsville, darbams.**

Toji vieta yra krašto gilumoj, kur jau yra ištisai tropinis klimatas. Nuvykusieji ten negalėjo pakelti tropinio klimato, ypač gruodžio mėnesį, ir apsiginti nuo gyvačių. Buvo kalbėta ir rašyta, kad buvę tremtiniai, imigravę į Australiją, nebus taip toli siunčiami, o ypač kas turi šeimą. Tos grupės buvę tremtiniai veik visi turėjo šeimas ir net mažus vaikus. Jų šeimos buvo paliktos Newcastle stovykloje ir buvo pažadėta jas taip pat ten perkelti. Ten išvykę į darbus visi sugrįžo į pereinamąją stovyklą pas savo šeimas.

Dėl šito atsitikimo vietos spaudoj kilo didelė polemika. Vieni pradėjo įvairiai pulti bendrai buvusius tremtinius, o ypač atsisakiusius ten dirbti, o kiti buvusius tremtinius palaikė, apie juos palankiai rašė ir barė imigracijos valdininkus, kad jie buvusius tremtinius taip toli ir į tokius karščius siunčia dirbti.

Žodžiu, dėl to įvykio kilo triukšmas. Dabar tas klausimas bus iš naujo apsvarstytas. Bet atrodo, kad Australijos vyriausybė numačiusi tą tropinį kraštą apgyveninti buvusiais tremtiniais, nes tose vietose statomi stovyklos namai, kuriuose bus atvykusieji įkurinti.

—Australijos vyriausybė visai rimtai susirūpino galimai daugiau į savo kraštą parsigabenti buvusių tremtinių. Dabar kas savaitę į vietos uostus ateina laivai su imigrantais. Dar per šį pirmą pusmetį tokių norima parsigabenti bent 20,000 žmonių.

Kas pasižadės dar iš V. Vokietijoj gyvenančių tremtinių vykti į Australiją ir dėl vienų ar kitų priežasčių negalės taip greit išvykti, tai, IRO nustojus veikti, tais tremtiniais V. Vokietijoj rūpinsis Australijos vyriausybė savo lėšomis — aišku, tais, kurie kandidatuos į Australiją.

CAPITOL EMPLOYMENT SERVICE
TARPAS TARP JŲSŲ IR DARBO VYRAMS IR MOTERIMS
12th Floor — 608 S. DEARBORN — Hotels, Restaurants Institutions
4th Floor — 111 W. JACKSON — Sale—Clerical—Factory—Office

POTTER'S
SHEET METAL WORKS
Mes padarysim jums Gutters, Downspouts, Furnace pataisas, stogus ir siding. Mūsų darbas geriausias ir pilna garantija.
5925 W. Belmont. BE. 7-4246

JONES
EMPLOYMENT AGENCY
• DIRBTUVĖSE
• GARAŽUOSE • RESTORANUOSE
Vyrams ir Moterims
Šaukti MR. SCOTT WAbash 2-1940
107 W. VAN BUREN

RENDON KAMPINIS ŠTORAS
Pirmos rūšies apylinkė — 900 N. Pulaski Rd. Tinkama yra bučernei, maisto arba bile kitokiam bizniui. Pelninga vieta maisto įstaigai per 15 metų. Parduos, išnuomos arba išims groserio įrengimus. Prieinama renda. Atsakomingam nuomininkui duos lysą. Karšto vandens šilima. Tuojau galima užimti.
Telefonas: BE 5-6445.
Arba teiraukitės 2 aukšte vakarais
900 NO. PULASKI RD.

PAVASARINIS
NAUJIENŲ
parengimas
KOVO 19 D.
Sokolų Salėje
2337 So. Kedzie Ave.

Teisingas ir Atsakomingas
PAJAMŲ TAKSŲ PATARNAVIMAS
suteikiamas per
OBARTUCH AND CO.
PER PRAEITUS 20 METŲ.
2123 W. Cermak Rd. Chicago, Illinois
Telefonas: VIRGINIA 7-6475.

Pildom
INCOME TAKSUS
Biznieriams ir Pavieniams
Kasdien: nuo 9 val. ryto iki 6:30 valandos vakare.
A. SALDUKAS
4038 Archer Avenue
LAfayette 3-6719.

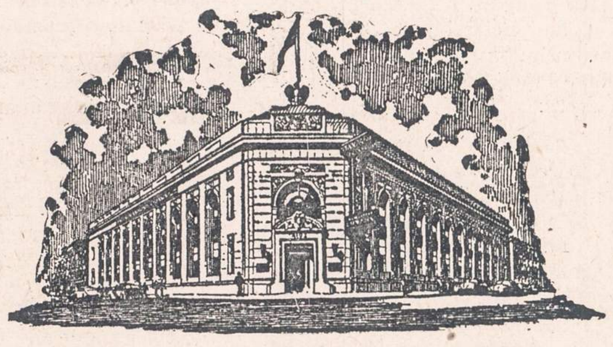
STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
Namų Paskolos Už Žemą Nuošimtį
TAUPYK SAUGIAI . . . mes per 41 metus visiems išmokėjome ant pareikalavimo
Turtas virš 25 milijonų dolerių. Atsargos fondas virš 2 1/4 milijonų.
U. S. Government Securities ir cash virš 12 milijonų.
CHICAGOS STIPRIAUSIA TAUPYMO ĮSTAIGA
Narys Federal Savings and Loan Ins. Corp.
JUSTIN MACKIEWICH, PRESIDENT IR MGR.
4192 Archer Avenue Chicago 32, Illinois.
TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141.
OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 9 iki 4.
Trečiadieniais nuo 9 iki 12 dieną, Ketvirtad. nuo 9 iki 8 vakare.

CHRYSLER - PLYMOUTH
TIESIOGIS FABRIKO DYLERIS

Pamatykite ir pirkite vėliausius naujus Chrysler ir Plymouth automobilius nupigintomis kainomis. Pristatoma tuojau.

Balzekas Motor Sales, Inc.
"U WILL LIKE US"
4030 ARCHER AVENUE Telefonas: VIrginia 7-1515

INCOME TAKSUS PILDO
J. P. VARKALA
VALSTIJOS REGISTRUOTAS AUDITORIUS
2401 West 63rd St.
Phone WALBROOK 5-7711

GERIAUSIA PIRKTI NAMAMS BALDUS
—: IŠ :—
PROGRESS
LIETUVIŲ BENDROVĖS
KRAUTUVIŲ
PEČIAI, ŠALDYTUVAI, TELEVIZIJOS APARATAI, SKALBIAMOS MAŠINOS, BALDAI, MATRACAI, KILIMAI, LOVOS IR VAIKŲ BALDAI.
Didžiausias Pasirinkimas
MAŽIAUSIOS KAINOS
Lengviausi Išmokėjimai
Baldai Padaromi
Pagal Užsakymą
PROGRESS FURNITURE Co
4183 ARCHER AVE.
Tel. LAfayette 3-3171
3224 SO. HALSTED ST.
Tel. VIctory 2-4226
CHICAGO, ILL.
Leidžiame lietuviškas radio programas antradieniais 7:30 valandą vakare iš stoties WGES.

AUKSINĖS ŠAKNELĖS

Auksinės šaknelės (Golden Seal) yra didelės vertės vaistas nuo kataro, baltųjų, sėklos nubėgimo, gimdos nuslugimo, akių uždegimo, nuo rožės, nuo drugio, nuo kepenų gedimo, nuo skilvio ir kitų vidurinių skaudulių, nuo sugedusios burnos. Auksinės šaknelės veikia tiktai nesveiką kūno dalį, kuri serga. Kitaip sakant, jos gydo visokias ligas. Ir tai ne mūsų pasakyta, bet taip sakoma visokiose daktariškose knygose. Puodukas sutrintų Auksinių šaknelių, gert po čerkutę kelis kartus per dieną, arba plauti sergančias kūno dalis. Svaras Auksinių šaknelių kainuoja $15.00. Perkant mažiau, uncija kainuoja $1.00.
ALEXANDER'S CO.
414 West Broadway
South Boston 27, Mass.

BAIKITE SAVO KANČIAS

arthritis, reumatizmo skausmus, raumenų įtampą, kosėjimą su šiomis slaptomis formulėmis, kurios ėjo iš kartos į kartą. Sudėtis grynų žolių, daugelis jų yra retos ir brangios.
Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 2—($1.25) — sėkmingai vartojama nuo reumatizmo, arthritis bei lumbago daugelio dėkingų žmonių.
Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 18.... ($1.25). Suraminanti ir skausmus mažinanti. Didelis palengvinimas kenčiantiems pilvo ulcerius.
Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 96—($1.25). Vartojama ir rekomenduojama daugelio dėl nustabaus palengvinimo Gall Bladder nesmagumo ir kepenų netvarkos.
Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 9—($1.25). Daugelis vartotojų randa šią arbatą labai puikią esant kaip visokeriopam tikslui Biterius ir apetito paakstintoją.
Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 17—$1.00)—GARSIOJI Skilvio Arbata teikia g r e i t u s rezultatus skilvio ligose. Puikiai liuosuoja vidurius, juos sunormuoja.
STANIS Analgesic SALVE—($1.00)— duoda STEBĖTINUS rezultatus, kai vartojama nuo neuritis, sciatica, reumatizmo ir arthritis, krūtinės, nugaros skaudėjimo ir užsikimšimo. Reikia trinti raumenis nuo drebulio, slogų ir šaltų kojų. Staiga susigeria į odą ir ilgai laikosi šilima. Švelnina ir akstina kraujo apytaką, tokiu būdu išblaško kūne susirinkusius nuodus.
Ateikite arba atsiųskite "money order". Gaunama geresniose aptiekose arba Wieboldt krautuvėse.
Z. G. STANIS CO.
2822 ARCHER AVENUE
CHICAGO 8, ILL.

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Mano 30 metų praktikavimas jūsų garantavimas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atida atkreipiama į mokyklos vaikus.
Važiuoju į namus.
Valandos: nuo 10 ryto iki 7:30 v. v. Seredomis iki 6 valandos vakaro, o Nedėlioj pagal sutartį.
Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip pirmiau.
4712 So. Ashland Ave.
Phone YArds 7-1373

DR. E. MARKUNAS
Lietuvis Optometristas
6859 SO. WESTERN AVE.
Valandos: nuo 7 iki 9 vak. kasdien
Trečiadienį popiet pagal susitarimą
Ofiso telefonas WAlbrook 5-6859
Rez. telefonas: WEntworth 6-4568

Dr. R. P. Lutkus
LIETUVIS REGISTRUOTAS OPTOMETRISTAS

Akių Egzaminavimas
Akinių Pritaikymas
ir Lensų Pataisymas
7054 SO. WESTERN AVENUE
Telefonas WAlbrook 5-4353
Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdien išskiriant ketvirtadienį, šešt. 11-3.

Dr. Kazimieras
MICHEL

OPTOMETRISTAS
Tikrina akis, pritaiko akinius, ištaiso kreivas akis be operacijos, turi modernius instrumentus akių bandymui.
Kreipkitės į Dr. Michel dėl akių trūkumų; 35 metų praktika palengvina akių tyrimą, kuris atliekamas su didžiausiu rūpestingumu.
Jei jūsų akys ašaroja ar niežti, negalite siūlo įverti į adatą, akys bijo aštrios šviesos, nejžiūrite skaityti, užeikit pasitarti pas Dr. Michel —nieko nekainuos.
Antras aukštas.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas YArds 7-6616.
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas

Tel. YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED STREET
kampas 34th Street
Valandos nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8
Trečiadieniais nuo 10 iki 12.
Šeštadieniais nuo 10 iki 4 v. p. p.

DR. A. MICHEL

OPTOMETRISTAS
Silpnos ir pažeistos akys turi būti tuojau pataisytos
Akių silpnumas yra gamtos pasarga, Vartojimas kreivų ir nepritaikintų akinių, nėra sveika jūsų nervams arba akims. Šis patarnavimas veltui.
jos tūri būti tuojau prižiūrėtos.
Dr. A. Michel visiškai išegzaminuos jūsų akis, paaiškins ir patars jums apie jūsų matymo problemas.
Kreivas akis pataisoma.
Akiniai rūpestingai pritaikomi.
3201 WEST 63rd STREET
Pietvakarų kamp. 63rd ir Kedzie.
antras aukštas
Telefonas: WAlbrook 5-6118.
Ofisas atdaras kasdien 9:30 val. ryto.

DR. A. A. RUDOKAS
OPTOMETRISTAS
4701 So. Damen Ave.
CHICAGO 9, ILL.
Ofiso valandos: kasdien nuo 6 — 9 vakarais, išskiriant trečiadienius.
Šeštadieniais nuo 10 ryto iki 6 vak.
Šaukite: YArds 7-7381.

CHRONIŠKI NEGALAVIMAI
Reumatizmas - Podagra
Skilvio ir Žarnų Suirimas
Sinus ir Bronchų Padėtis
VEIKIA NATŪRALŪS GYDYMO METODAI
DAUG KARTŲ KAI VISI KITI METODAI NEPASISEKĖ.
Rentgeno (X) spinduliai
— Fizioterapija
Storosios Žarnos Irrigacija
Elektrinis Gydymas
DR. WYLIE D. McCLEERY
D. C. N. D.
2044 W. 35th ST.
Tel. LAfayette 3-2313
KASDIEN: 12:30 — 8:00
Sekmadieniais, trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais 10:30 — 4:30

SKAITYKIT IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI "NAUJIENAS"

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Publ. Co., Inc.
1739 South Hasted Street, Chicago 8, Ill. Phone CA nal 6-8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$7.00 per year in Canada
$7.00 per year outside of Chicago
$9.00 per year in Chicago
4 cents per copy

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:
Metams $9.00
Pusei metų 4.50
Trims mėnesiams 2.25
Vienam mėnesiui ..... .90
Chicagoje per išnešiotojus:
Viena kopija ..... 4c.
Savaitei ..... .25
Mėnesiui ..... .90

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoj:
Metams $7.00
Pusei metų 3.50
Trims mėnesiams 2.00

Užsieniuose:
Metams $10.00
Pusei metų 5.50
Trims mėnesiams 3.00

Naujienos eina kasdien išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Tel. CAnal 6-8500.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

"Taikos" Apaštalai

Aršiausi agresoriai, kurie šiandien ardo pasaulio taiką, yra Rusijos bolševikai. Bet jie ir jų pakalikai nuolatos organizuoja "taikos kongresus", "taikos konferencijas" ir "taikos delegacijas", kurios zuja iš vieno krašto į kitą, atakuodamos demokratinių šalių "imperializmą" ir girdamos totalitarinės Rusijos diktatorius už jų tariamą "taikos troškimą".

Viena tokia delegacija, pasivadinusi "taikos partizanais", rengėsi atvykti į Jungtines Valstybes ir prašė vizos. Bet valstybės departamentas jai vizos nedavė, nes tie "taikos partizanai" yra arba atviri komunistai, arba apsimaskavę komunistų bendrakeleiviai.

Jiems vadovauja meksikietis tapytojas Pablo Picasso, dalyvavęs įvairiuose bolševikų "kultūrininkų" suvažiavimuose. Kitas žymus delegacijos narys yra britas, "raudonasis Canterbury dekanas" Hewlett Johnson.

Gerai valstybės departamentas pasielgė, uždarydamas duris tiems Maskvos samdiniams. Tegu jie keliauja pas Staliną!

Anąmet Buvo Kitaip

Valstybės sekretoriaus Achesono patvarkymu, anglikonų bažnytininkas, Canterbury dekanas Hewlett Johnson negavo leidimo (vizos) įvažiuoti į Jungtines Valstybes, kaip ir kiti "taikos partizanai", kuriuos Maskva siuntinėja iš vieno kontinento į kitą neva agituoti už "taiką".

O 1945 metais ne tiktai buvo duota viza tam "raudonajam dekanui", kai jį pakvietė į savo susirinkimą New Yorke komunistų propagandos organizacija, Council of American-Soviet Friendship; tame New Yorko mitinge pasakė kalbą ir pats Dean Acheson, kuris tada buvo valstybės sekretoriaus pavaduotojas.

"Dean of Canterbury" koks buvo žioplas, toks ir paliko. Bet Dean Acheson per paskutinius ketverius, penkerius metus daug ko išmoko. Tarptautinėje politikoje jisai šiandien jau neblogai orientuojasi. Kur kas mažiau už jį išmano Churchillas, kuris siūlo "dar kartą" mėginti tartis su Rusijos autokratu.

Jėga Prieš Teisę

Komunistų atstovai Francūzijos parlamente bandė jėga sutrukdyti priėmimą įstatymo, baudžiančio sabotažo aktus, atliktus uostuose ir geležinkeliuose, iškraujant ir gabenant skiriamus Francūzijai Amerikos ginklus. Septynios dešimtys komunistų buvo apsupę parlamento tribūną, neleisdami pirmininkui Herriot vesti tvarką. Du kartu teko šaukti sargybą, kad ji išmestų triukšmadarius. Komunistai stumdė, mušė kumščiomis ir spardė sargybininkus, kurių du buvo taip sužeisti, kad juos turėjo vežti į ligoninę.

Daugiau kaip keturias valandas tęsėsi netvarka, ir parlamento pirmininkas Ed. Herriot, 75 metų žmogus, praleidęs didesniąją dalį savo amžiaus parlamentinėse kovose, pastebėjo:

> "Jau aš pradedu galvoti, ar tai nereiškia, kad atėjo galas parlamentui."

Bolševikišku raugu apsvaiginti Francūzijos komunistai elgiasi ne kaip civilizuoti žmonės, o kaip puslaukiniai barbarai. Jie tyčia stengiasi diskredituoti parlamentą, kuriame jie neturi (ir niekad neturės) daugumos.

Bet jeigu Francūzijoje būtų sugriauta parlamentinė tvarka, tai komunistų kailis nukentėtų pirmiausia.

APŽVALGA

KAS NUŽUDĖ CARLO TRESCA?

Praėjus septyneriems metams po radikalaus italų darbininkų vado Carlo Tresca nužudymo New Yorke, dar vis nėra susekta, kas tą piktadarybę atliko.

Tresca buvo anarchistuojąs radikalas, kuris tačiau labai smarkiai kovojo prieš fašistus ir prieš komunistus. New Yorke jisai leido laikraštį italų kalba, "Il Martello", ir dalyvavo įvairiose italų darbininkų organizacijose, kuriose ėjo aštri kova tarp komunistų ir jų priešų.

Po vieno susirinkimo, 1942 m. sausio 11 d., Carlo Tresca vėlai vakare išėjo namo — ir dingo. Policija rado gatvėje kulkomis suvarstytą jo lavoną.

Šių metų pradžioje laikraštyje "Brooklyn Eagle" pasirodė žinia, kad žmogžudžiai jau esą žinomi ir kad jie tikrai esą "fašistai". Bet laikraštis neatidengė nei jų vardų, nei kokių kitų faktų. Velionio draugai todėl mano, kad tai yra tuščia laikraštinė sensacija. Prokuroras Hogan, kuris tyrinėja tą žmogžudystę, irgi sakosi nieko nežinąs apie piktadarių suradimą.

Bet komunistų spauda labai nudžiugo dėl "Brooklyn Eagle" žinios. Ji tuojau ją pakartojo, pastebėdama, jogei įtarimai prieš komunistus, kad jie nugalabiję Carlo Tresca, "pasirodė esą be pagrindo."

Jiems atsako žinomas italų darbininkų veikėjas Luigi Antonini, kurio nuomone, komunistų nekaltumas dar anaiptol nėra įrodytas. Antonini primena, kad neilgai prieš Trescos užmušimą komunistai buvo išleidę lapelį, kuriame buvo pasakyta:

> "Jeigu Tresca neteko proto ir padorumo jausmo, tai privalo būti padarytas galas jo pragaištingai veiklai... Visuomenės ir antifašizmo interesuose bus tiktai savęs apsisaugojimas, pašalinus iš bendruomenės asmenis, kurie daro žalą sau ir visuomenei, kurioje jie gyvena."

Neilgai trukus po to, Carlo Tresca buvo "pašalintas".

Bet kodėl komunistai laikė jį "žalingu"? Jie neapkentė jo ne tiktai kaip atkaklaus savo priešo, bet jie ypač dūko prieš jį dėl jo pastangų surasti, kas atsitiko su *Julia Stuart Poyntz*, kuri vienu laiku turėjo aukštą vietą Amerikos komunistų partijos vadovybėje, o paskui staiga dingo.

Tarptautinis žmonių žudymo aparatas

Tresca gerai pažinojo tą moterį. Jisai buvo patyręs, kad ji nusivylė komunizmu ir rengėsi iš to sąjūdžio pasitraukti. Ji žinojo daug komunistų partijos ir Kominterno paslapčių, todėl būtų buvusi labai pavojingas komunistams priešas. Su tokiais asmenimis Stalino gengsteriai apsidirba be pasigailėjimo.

Carlo Tresca viešai reikalavo, kad komunistų Politbiuras pasakytų, ką padarė Kominterno gengsteriai su Julia Stuart Poyntz. Todėl komunistai tame lapelyje ir apšaukė jį "netekusiu proto", darančiu "žalą sau ir visuomenei". Jo įsitikinimu, kurio jisai neslėpė, Kominterno agentai tą moterį pagrobė ir užmušė.

Bet jam beieškant žinių apie jos likimą, žuvo ir jisai pats.

Tačiau išaiškinti tas piktadarybes iki šiol nepasisekė. Iki šiol nėra išaiškinta ir kita panaši žmogžudystė. Maždaug prieš 10 metų buvo peršautas viename Washingtono viešbučio kambaryje *gen. Walter G. Krivitsky*, kuris ilgą laiką dirbo sovietų žvalgybai užsienyje, o paskui nutraukė su ja ryšius ir ėmė kelti aikštėn Kremliaus šunybes. Policija užtiko jo lavoną viešbučio lovoje, bet nerado jokio ženklo, iš kurio galėtų spręsti, kas jį nužudė; todėl ji numojo ranka ir pažymėjo, kad tai "savižudybė".

Meksikoje buvo kanabėku užmuštas Leonas Trockis.

Prieš savo mirtį Carlo Tresca rašė vienam savo draugui Bostone, kad jisai jį aplankysiąs, jeigu "nebūsiu nužudytas". Kada tas draugas paskui jį paklausė, ką tai reiškia, Tresca paaiškino: "Taip, Sormenti yra čia ir jisai rengia smūgį..."

Enea Sormenti, alias Carlos Contreras, buvo komunistų Tarptautinės Brigados vadas Ispanijoje, kuris tenai dirigavo Maskvos priešų "likvidavimus". Dabar jisai, vėl pakeitęs savo vardą, veikia Trieste. Tenai jisai yra žinomas, kaip *Vittorio Vidali*. Svarbiausias jo uždavinys šiuo laiku "likviduoti" Jugoslavijos maršalą Tito. Keletas pasikėsinimų prieš Tito gyvastį jau buvo daryta, bet vis nepasisekdavo.

Pirmiau Sormenti-Contreras-Vidali buvo artimas Tito bičiulis. Juodu drauge veikė Ispanijoje ir žudė demokratinius respublikos gynėjus.

Paskui Vidali buvo pasiųstas į Meksiką. Iš Meksikos jisai atvyko į New Yorką. Nuvykęs iš čia į Triestą, jisai pradžioje dirbo išvien su Jugoslavijos diktatorium. Pastarajam jisai, gal būt, papasakojo apie tai, kas atsitiko 1943 m. sausio 11 d. New Yorke prie Fifth Ave.

Sunku įsivaizduoti, ar kas kitas galėtų painformuoti apie Carlo Tresco likimą.

MELAGIUS IR IDIOTAS

A. Bimba rašo "Laisvėje":

> "Nereikia pamiršti istorijos. Kai Hitlerio gaujos veržėsi Lietuvon ir žemę maišė su dangumi, Naujienos šaukė: Trys valio už Hitlerio legijonus" (Three cheers for Hitler's legions!)!
>
> "Kai hitlerininkai užkariavo Lietuvą ir šimtais tūkstančių skerdė Lietuvos žmones, Naujienos su džiaugsmu pranešė iš Kauno, kad Hitleris kuria 'naują lietuvį'." ("L." 1950 m. kovo 3 d.)

Bimba begėdiškai meluoja. *"Naujienos" niekad nešaukė "valio už Hitlerio legijonus"*. Kaip tik priešingai: *"Naujienos" visą laiką griežčiausiai kovojo prieš Hitlerį ir hitlerizmą.*

Jos kovojo ir tada, *kada Bimba stengėsi padėti Hitleriui, organizuodamas "taikos mobilizaciją" ir siųsdamas komunistų jaunuolius į Washingtoną pikietuoti Baltąjį Namą, protestuojant prieš prez. Roosevelto pagalbos teikimą Britanijai, kuri gynėsi nuo Hitlerio.*

Tas buvęs Hitlerio talkininkas A. Bimba taip pat *begėdiškai meluoja, sakydamas, jogei "Naujienos" "su džiaugsmu pranešė iš Kauno, kad Hitleris kuria 'naują lietuvį'."*

Šis antrasis Bimbos melas yra ne tiktai begėdiškas, bet ir *idiotiškas*, nes juk visi žino, kad "Naujienos" eina Chicagoje, o ne Kaune!

NAUJIENŲ
VAKARAS
"ŽMONĖS ANT VULKANO KRAŠTO"
Sokolų Salėje
2337 So. Kedzie Ave.
KOVO 19 D.

BOLŠEVIKŲ MELAI APIE AMERIKOS LIETUVIŲ FABRIKĄ "DROBĘ"

Pagal "Naujienų" pranešimą, pereitų metų lapkričio 12 d. per Vilniaus radiją buvo perskaitytas straipsnis "Ten kur šeimininkavo amerikoniški biznieriai", kur kalbama apie buvusį "Drobės" fabriko direktorių Daugirdą, kad 25 amerikiečiai turėdavę daug pelno, o darbininkams mažai mokėdavę, — kad seni darbininkai Nekrašas ir Juzumas prieš karą "Drobėj" vos uždirbdavę po 150 litų į mėnesį, o dabar jie uždirbą 2,000 rublių, — jog "Drobės" dabartiniu direktorium esąs elektromonteris Bioblys, kuris prieš 12 metų buvo atleistas iš fabriko ir t. t.

Aš, kaip dirbęs visą laiką "Drobės" fabrike, noriu pasakyti tikrą tiesą ir paneigti okupantų sąmoningą melą bei jų išsisukinėjimus dėl įvykdytų kruvinų darbų prieš Amerikos lietuvius — drobiečius. Apie tai p. Vidmontas neseniai šiek tiek paminėjo "Naujienose". Jo trumpas ir neišsamus rašinys mane paskatino rašyti šį straipsnelį, pateikiant daugiau faktų.

Nusikaltę prieš visas pavergtas tautas, raudonieji okupantai dabar nieko nemini apie "Drobės" direktorių **Šimaitį**, kuris, — kartu su kitais "Drobės" akcininkais, — buvo be jokios kaltės uždarytas ir kankintas Pravieniškių koncentracijos stovykloje, kur, bolševikams traukiantis, buvo jų nužudytas. O dabar, antrosios okupacijos metu, jie pradėjo kalbėti ne apie ilgametį ir paskutinįjį "Drobės" direktorių Šimaitį, bet apie Daugirdą, kuris tik trumpą laiką direktoriavo fabriko įsikūrimo pradžioje ir, trumpai pabuvęs, iš "Drobės" bendrovės išėjo, atsiimdamas visas savo akcijas. Kai 1940 m. bolševikai okupavo Lietuvą, Daugirdas daugiau kai 10 metų nieko bendra nebuvo turėjęs su "Drobės" fabriku, ir Daugirdo niekas nevėlė į drobiečių amerikonų bylą. Kodėl bolševikai dabar taip daro, visai aišku, — nes raudonasis žmogžudys, savo tikslą įvykdęs su Šimaičiu ir kt. Amerikos lietuviais, nori dabar viską užmaskuoti, kalbėdamas visai apie kitus dalykus, arba — ruošia tam pačiam Daugirdui "mirties priežastį".

Nevisai tiksliai p. Vidmontas apibūdino savo straipsnyje, jog "Drobės" direktorius sugrūdo į kalėjimą, kaip darbininkų išnaudotojus. Ištikrųjų juos suėmė ir nubaudė vien tik dėl to, kad jie pasiėmė iš bendrovės kasos už pereitus metus priklausantį jiems dividentą — pelną, taip, kaip ir visos kitos įmonės. Tai buvo tik priekabė, kad sklandžiau bolševikai galėtų, "Drobės" fabriką nacionalizavus, atsikratyti tikrųjų fabriko šeimininkų ir į jų vietas įvesti Maskvos patikėtinius.

Visai netiesą raudonasis Lietuvos okupantas praneša, jog seni darbininkai Nekrašas ir Juzumas, kuriuos gerai pažįstu, prieš karą "Drobėje" uždirbę po 150 litų į mėnesį. Jie tiek uždirbdavo ne per mėnesį, bet per vieną savaitę ir dar gaudavo priedo Kalėdoms bei Velykoms po vieną savaitinę algą pinigais ir po kostiumą. "Drobės" darbininko uždarbis buvo lygus aukšto valdininko algai. Dauguma darbininkų buvo pasistatę namus ar įsigiję šiaip turto. Apie tai sovietai turėtų tik tylėti ir pasimokyti iš amerikoniškos santvarkos darbininkų atžvilgiu. Tie 2,000 rublių sovietų santvarkoje niekados neatstos nė kelių dešimčių lietuviškų litų. Bet aš, žinodamas sovietų propagandą, netikiu, kad jie tiek gautų, nes sovietų propaganda yra tik politrukų prasimanymai.

Nenuostabu, kad dabar "Drobės" direktorium yra elektromonteris Blioblys, kuris už nemokšiškumą buvo atleistas prieš 12 metų iš to paties "Drobės" fabriko. Čia padaryta tikrai gera pažanga, nes pirmuoju "Drobės" direktorium prie sovietų buvo paskirtas to paties fabriko vartų sargas komunistas **Litvinavičius**, kuris ne tik sunkiai pasirašydavo savo "direktorišką" pavardę, bet ir pasižymėjo bukaprotiškumu.

Šiam komunistiškam "direktoriui" fabriką padėjo "tvarkyti" iš NKVD priskirtas uniformuotas raudonarmietis **politrukas** ir vienas iš Rusijos gilumos atsiųstas inžinierius, kuris savo elgsena nedaug skyrėsi nuo politruko. Kiek "Drobės" fabrike politrukų yra dabar — okupantai savo propagandoj nepasako. **Labai "graži" ta Sovietų santvarka — be politrukų ir mašinos nenori suktis.**

Apie tai galėčiau paminėti ir daugiau faktų, kurių spaudoje nepamiršiu iškelti, kai tik bus reikalinga.

Drobietis Gr.

AR JIESKAI DARBO?
SKAITYK KASDIEN
NAUJIENAS
IR TEMYK SKILTIS
"REIKIA DARBININKŲ"
Lietuviai taipgi perka ir parduoda ir progas sužino tiktai per
NAUJIENAS
Tel. CAnal 8500
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

M. GUDELIS

KAIP SASNAVIEČIAI VAIŠINO BIEGLIUKĄ

21. *(Tęsinys)*

Tuo tarpu kambaryje pasigirdo dar vienas šūvis. Iš kur jis buvo paleistas — pradžioje nebuvo aišku. Tuojau po šūvio šiopys sudejavo, dešine ranka susiėmė už šono ir suriko:

— Mane pašovė!

Taręs šiuos žodžius, jis sudribo ant uslano, o vėliau nukrito ant aslos ir pradėjo šaukti ir vartaliotis.

Vyrukas jau buvo paleistas. Jis pasitraukė nuo uslano, pasitaisė šonan nusmauktą kepurę, pasižiūrėjo į šoną susiėmusį eigulį ir, revolverio nepaleisdamas iš rankos, ramiai išėjo pro duris.

Pasirodo, kad Šiopys suspaudė vyrukui sprandą ir galvą, bet paliko laisvas jo rankas. Kada įsibrovėlis pastebėjo, kad dešinės rankos jis negali judinti, Šiopio replėse per petį ji buvo stopriai suspausta, jis paėmė revolverį į kairią ranką. Šiopiui dar stipriau abiem rankom jį spustelėjus, nepažįstamasis paleido kulką į Šiopio krūtinę.

Visa tai ėjo žaibo greitumu. Šiopys manė, kad užpuolikas neištruks. Jis jį dar smarkiau paspaudė, kad tikrai neištrūktų, tuo tarpu revolveris ir vėl sušneko, ir visa Šiopio jėga nuėjo niekais. Jis tuojau paleido ginkluotą vyruką.

KILO DIDELIS SUMIŠIMAS

Prie stalo, aišku, kilo didelis sumišimas. Jie buvo jau gerokai išgėrę, revolverio šūviai juos pŕablaivė, bet jie vis tiek dar negalėjo susigaudyti. Dauguma nežinojo, kas čia darosi. Vienas kitas žinojo apie paruoštą pirtį, bet jie dėjosi nieko nežiną. Nekaltų avinėlių vaidinimas jiems daug pagelbėjo.

Vėliau prasidėjo tardymas, klausinėjimai, bet iš buvusių "niekas nieko nežinojo."

— Nepažįstamas žmogus įėjo, kulką paleido ir išėjo, — aiškinosi pabaigtuvininkai kitą dieną atsiradusiems žandarams ir teismo tardytojams.

— Šiopys, ginkluotas ir stiprus eigulis, jį sulaikė, bet taip pat vieną gavo ir sukrito, — po tardymo liudininkai pasakojo atvažiavusiems. Šiopys patvirtino ūkininkų pareiškimus. Niekas negalėjo reikalauti, kad išgerti ir pabaliavoti susirinkę beginkliai ūkininkai pultų revolveriu ginkluotą užpuoliką.

Vėliau, kada Šiopys jau pradėjo taisytis, vienas Paukštynės ūkininkas jo paklausė:

— Kam tau reikėjo kišti pirštus tarp krūminių dantų?

— Jei akmuo į puodą pataiko — puodui blogai, jei puodas į akmenį pataiko — vis tiek puolui blogai, — jam atsakė Šiopys. — Kaip neversi — vis tas pats. Jei būčiau nieko nedaręs, mane už tai būtų barę. Eiguvos būčiau netekęs. Ranką pakėliau, ir vėl negerai. Už tai man kulką į krūtinę suvarė.

BIEGLIUKAS DINGO

Pradžioje manėme, kad *obješčikas* Biegliukas gavo galą. Gana ilgai jis visai nesijudino iš užustalės. Kaip kando paršo šlaunį, taip ji ir pasiliko jo dantyse. Vėliau, kada nepažįstamas žmogus dingo ir name viskas aprimo, Biegliukas pradėjo kriokti, iš gerklės jam prasiveržė kraujas.

Netrukus apie visą įvykį sužinojo urėdija. Paukštynėn atbėgo keli urėdijos tarnautojai. Vieni bėgo su ginklais, o kiti be nieko.

Pirmiausia Biegliukas buvo nuvežtas į *obješčiko* pasodą, o vėliau, kai jau gerokai sutemo, jis pasodintas į vežimą ir išvežtas į Marijampolę.

Šiopys taip pat kraujavo. Paukštynėje tuoj atsirado jo žmona. Ji pradėjo verkti, raudoti ne savo balsu. Šiopio ligoninėn nereikėjo vežti. Gydytojas kelis kartus atvažiavo į namus, davė vaistų, kulkos pramuštą skylę apgydė ir baigta.

Ar Biegliukas išsilaižė žaizdas, ar ne — mes nežinom. Marijampolės girioms ir pakraščių gyventojams Biegliukas buvo nuduobtas. Miškų gyventojai Biegliuko daugiau nematė, Paukštynės eiguliai jo keiksmų negirdėjo, o ūkininkams nereikėjo važinėti į Lukošius ir aiškintis dėl protokolų.

Pradžioje mes buvome susirūpinę. Manėm, kad prasidės tardymai, klausinėjimai. Bijojome, kad nepakliūtų visai nekaltas žmogus. Bet nieko, aprimo. Paukštynėje buvusius ūkininkus apklausinėjo, šį tą užsirašė, išvažiavo ir užmiršo apie viską.

Meška, gilės užgauta, baubia, o šakos prislėgta, tyli.

SKRIAUDŽIŲ MUZIKANTAS

Tuo ir pasibaigė pirmasis mūšis su caro valdžios atstovais. Bet tai dar ne viskas. Biegliuko vaišės buvo tiktai pradžia. Mes ne tiktai pabaigtuves, bet ir gerą pirtį suruošėm rusams.

Skriaudžių muzikantui reikėdavo duoti ditkę, kad pradėtų groti, dvi — kad sustotų. Taip ir man. Jūs norėjot patirti apie mūsų kovas su caro bernais, tai turėkite kantrybės ir klausykite. Iš čia dar greit neišeisite.

Apie Biegliuką jūs maždaug jau žinote, o kaip mūsų vyrai suvedė sąskaitas su *obješčiku* šingžda, tuojau užgirsite.

(GALAS)

Vyro išmintis ir moters kantrybė šeimai atneša ramybę. Olandų patarlė

SUKLAIDINTI LIETUVIAI PRADEDA SUPRASTI KOMUNISTŲ MELUS

Nuoširdus pasikalbėjimas atvėrė akis keliems Lewiston-Auburn geraširdžiams lietuviams

Rašo ALEKSAS SMELTYNIŠKIS

LEWISTON, Me. — Lewiston-Auburn, tarp kitų lietuviškų organizacijų, veikia ir šios: Lietuvių Literatūros Draugija ir Lietuvių Darbininkų Susivienijimas, kurios yra aiškiai komunistiškos. Jų veikimas jau yra visai "sušlubavęs", nes jų narių skaičius, paėmus tas abi draugijas kartu, neviršija keliolikos žmonių. Tame skaičiuje yra apie 75%, kurie tikrai nežino, kad yra patekę ant komunistinės meškerės.

Čia sakoma, kad anksčiau tos draugijos savo narių skaičiais buvo gausesnės. Bet atėjo nauji laikai ir pasaulis pradėjo suprasti, kas po tais nekaltais pavadinimais slepiasi. Pradėjo suprasti ir raudonųjų rusų melagingos propagandos suklaidinti lietuviai. Ir tokių jau yra daug!

Pažiūrėkime kiek iš arčiau į tuos dar likusius mulkinamus mūsų žmonelius, kurie vis dar, nors jau ir ne taip aklai, tebetiki Maskvos pasamdytų parsidavėlių skleidžiama melaginga propaganda.

Stengiausi nors trumpai pasikalbėti su čia esančiais taip vadinamais "bimbininkais" ir man pasisekė išsikalbėti ir patirti jų "politinį" akiratį. Tiesiog liūdnas vaizdas!

Jau nekalbant apie eilinius narius, net ir tie, kurie skaitomi vadovaujančiais asmenimis, neturi jokio supratimo apie Markso "Kapitalą", nes jo nėra matę, ne tik skaitę. Taip pat neturi jokio supratimo apie Rusijos bolševikų darbo jėgų tvarkymą; nežino net kokiais pagrindais veikia Sovietų Sąjungoje profsąjungos; pagaliau neturi paprasčiausių žinių apie komunistų partijos programą; tačiau, nemaža jų dalis drąsiai pasisako: —"Aš esu bolševikas".

Kai nevienam jų pastačiau statų klausimą: —Kodėl tamsta skaitai save bolševiku?, — jie man be išimties visi atsakė: —"Aš kovoju už darbininkų reikalus".

—Ar įtamstos manymu komunistai tikrai kovoja už darbininkų reikalus? — dar paklausus, jie visi taip pat tvirtai įsitikinę, kad tik komunistai kovoją už šviesesnį dirbančiojo rytojų.

Neturi nuovokos apie įvykių eigą

Žiauri gyvenimo tragedija! Tiesiog skaudu žiūrėti į tuos mūsų žmonelius, kurių sielose vistiek dar slypi geroji lietuviška širdis, nors kiek ir sužalota. Jie, per savo sunkų gyvenimą patyrę didelę socialinę neteisybę darbo žmogaus išnaudojime, su savo tyra lietuviška širdimi patikėjo bolševikų propaganda ir šventai tiki, kad Rusijos bolševikai yra darbo žmogaus užtarėjai ir kovotojai už šviesesnį ujamos klasės rytojų.

Kai aš bandžiau jiems išaiškinti, kad dabartinėje Sovietų Sąjungoje yra pats didžiausias darbo žmogaus išnaudojimas, koks jis bent kada yra buvęs ant žemės rutulio, jie tik ironiškai šaipėsi ir pasitenkino viena kita replika, kuri buvo visai be pagrindo ir šlamštinėje bolševikų spaudoje nuvalkiota.

Jų politinės ir kitokios žinios gaunamos tik iš "Laisvės" ir "Vilnies", nes kitokios spaudos jie neskaito. Žinios bei galvojimo būdas yra tiesiog standartiniai. Nereikia kelių teirautis, užtenka su vienu pasikalbėti, kad žinotum jų visų nuomonę ir turimas žinias.

Jie kaip vienas sau įsikalė į galvą, kad Antrojo Pasaulinio Karo metu kaip vokiečius, taip ir japonus sumušė išimtinai tik bolševikai, o Amerikos ir kitų sąjungininkų veiksmai buvę pašvęsti tik vilkinti karą ir laukti, kol nusilps bolševikų armijos, kad galėtų prievarta pakeisti sovietų santvarką Rusijoje ir kituose komunistiniuose kraštuose.

Kai paklausiau, iš kur jie turi tokias "žinias", jie visi tuojau pasako: —"Popieriai rašo!"

—Kokie, gi tie "popieriai" yra, kurie tokias žinias skelbia? — lyg nesuprasdamas paklausiau.

—Amerikos lietuvių popieriai, būtent: "Laisvė", "Vilnis" ir kiti.

Mano, kad tiktai rusai sumušė vokiečius

Kai jiems sakiau, kad Vokietijos paklupdymo priežastis pats asmeniškai patyriau, būdamas tuo metu pačioje Vokietijoje, ir kad ta priežastis buvo galingieji Amerikos ir Anglijos bombanešiai, kurie sugriovė Vokietijos pramonę, susisiekimą (geležinkelius, tiltus, plentus ir t.t.) miestus ir, svarbiausia, palaužė fronto užnugaryje vokiečių masių dvasią, taip, kad abu frontai, sužinoję kas atsitiko su jų tėvais, vaikais ir turtu, jau nuo 1944 m. pradžios neleisdavo vokiečių kareiviams vykti namo atostogų; jie turėdavo kiek toliau nuo fronto pavažiavę jas praleisti, kad neneštų į frontą klaikių žinių iš subombarduotos Vokietijos miestų. Tada prasidėjo masinis dezertyravimas ir atsisakymas tęsti kovą. Frontai, ypač rytų, tiesiog be mūšio ėmė trauktis Vokietijos gilumon. Bolševikų armijos, turėjusios tik vertą paminėti Stalingrado mūšį, kurio metu šešios bolševikų Sibiro armijos, vadovaujamos generolo Žukovo, apsupo vieną šeštąją feldmaršalo Paul armiją, ir Amerikos bombonešiais, o taip pat amerikoniškais maistu šeriamais ir amerikoniškais rūbais ir apavais apvilktais kareiviais, sumušė feldmaršalo Paul armiją. Išgirdę šias žinias, jie tik šnypštė ir mosikavo rankomis.

—O kas gi užėmė Berlyną, ar ne bolševikų armijos? Amerikiečių armijos tris savaites stovėjo prie Berlyno, bet paimti jo negalėjo, — su didelio žinovo patosu dėstė vienas jų. Bet kai pasakiau, kad pats mačiau kelias gausingas vokiečių kariškas ir civiles delegacijas su baltomis vėliavomis lankantis į amerikiečių kariuomenės vadovybės štabą prie Berlyno, kurios prašė, kad amerikiečiai eitų į Berlyną, kad jis būsias atiduotas amerikiečiams be mūšio. Šie iš vietos nepajudėjo, nes, pagal Jaltos susitarimą, Berlyną turėjo užimti bolševikų armijos. Mano oponentai tik šaipėsi ir tuo netikėjo, nes tatai prieštaravo turimoms jų žinioms iš "Laisvės" ir "Vilnies".

Mano, kad rusai sumušė japonus

—Žinoma, pats sakysi, kad ir Japoniją sumušė amerikiečiai? Bet mes žinome, kad tik įstojus bolševikams į karą su japonais, šie per kelias dienas buvo sutriuškinti.

—Ar ir šitas žinias esate gavę iš "Laisvės" ir "Vilnies"?— paklausiau.

—Neklausk, iš kur tokias žinias esame gavę, tik pasakyk ar ir čia bolševikų armijos neužsitarnavo Japonijos nugalėtojų vardo? — kiek pyktelėjęs aštrokai paklausė manęs.

—Tikrai, ne! — trumpai pasakiau ir tuoj pastebėjau, kad mano oponentas kiek paraudo ir atsistojo. Kitas, jį už skverno įsikibęs, privertė vėl atsisėsti. Jiems aiškinau, kad Japonijos nugalėtojo garbė priklauso išimtinai tik Amerikai, nes dar gerokai prieš bolševikų įstojimą į karą su japonais, Amerikos oro ir jūrų pajėgos jau buvo sunaikinusios visą Japonijos karo laivyną, kuris savo didumu buvo trečias laivynas pasaulyje; galutinai buvo sunaikintas 3 milijonų tonų talpos prekybos laivynas ir taip pat visai nustojo egzistuoti japonų oro laivynas. Amerikos oro pajėgos pilnai šeimininkavo Japonijos oro ardvėje, gi Amerikos karo laivai sukiojosi Tokijo įlankoje ir kitur. Be to, Hirošimos ir Nagasaki miestuose buvo numestos atominės bombos. Nereikia užmiršti, kad Japonijos imperatorius jau prieš kelis mėnesius reikalavo savo karo vadų kapituliacijos prieš Ameriką. Mano "draugai" tik rūkė vieną cigaretę paskui kitą ir nebenorėjo toliau su manimi diskutuoti. Jie pasakė, kad čia esama tik fašistų propagandos!

Nepažįsta Rusijos profsąjungų

Vienas jų, nenurimdamas, stengėsi aiškintis.

—Tamsta sakai, kad Sovietų Sąjungoje dabar yra toks didelis darbininkų išnaudojimas, kokio dar pasaulis nėra matęs: Bet kodėl tamsta nieko nenori kalbėti apie darbininkų profesines sąjunga, kurios sovietų darbininko gyvenimo reikaluose turi lemiamą žodį?

Pareigūnus skiria komunistai

—Taip, aš pats buvau vienos tokios profsąjungos nariu, — ėmiau vėl aiškinti paklausėjui, — ir net turėjau progos dalyvauti organizacijos narių susirinkime, kuriame buvo renkami tos profsąjungos šakos vadovaujantieji organai. Ne tik dalyvavau susirinkime, bet dar kelios dienos prieš susirinkimą buvau įspėtas, kad tame susirinkime būsiu pasiūlytas prezidiumo sekretoriaus pareigoms, todėl buvo įsakyta tą pačią dieną nuvykti į miesto profsąjungos komitetą, gauti informacijų ir nurodymų. Nuvykus, buvau priimtas pirmininko, iš kurio gavau "informacijų". Čia sužinojau sąstatą žmonių, kurie *turės* būti išrinkti į komitetą. Taip pat gavau nurodymus kokia eilės tvarka *turės būti* surašyti pasiūlytieji kandidatai, kad jų išrinkimas būtų garantuotas ir kad tą kandidatų sąrašą per susirinkimą pasiūlys vienos krautuvės pardavėjas.

—Pirmininkas, baigdamas "instrukcijas", man priminė, kad šis pasikalbėjimas yra šventa paslaptis, ir kad už jos pagarsinimą aš būsiu pasiųstas "kur reikia".

—Jums taip pat turi būti aišku kaip diena, kad tame sąraše buvo surašyti visi parsidavėliai komunistai ir kad visas tas sąrašas buvo pastatytas balsuoti ir priimti. Kitų kandidatų niekas ir nestatė, nes matė, kad pastatytas sąrašas yra partijos aprobuotas, todėl kiti kandidatai vis tiek negalėjo praeiti. O jeigu ir būtų pravesti, tai tą pačią naktį dingtų. Taip pravedami "rinkimai" į tariamųjų profsąjungų vadovybes.

—Teoretiškai išrinktas komitetas turėtų rūpintis dirbančiųjų reikalais, tačiau nuogoje gyvenimo praktikoje yra visai priešingai: profsąjungos yra partijos įrankis. Jos turi žiūrėti, kad darbininkai padirbtų didžiausią darbo normą; nepavėluotų nei minutės į darbą, o taip pat nei vienos minutės anksčiau neapleistų darbo; stropiai lankytų profsąjungos ruošiamus susirinkimus — paskaitas, kurių metu aiškinama darbo drausmė, Stalino konstitucija (kuri nei vienu punktu gyvenimo praktikoje nėra vykdoma), kaip dešimtoji darbo vengiančius, kaip reikia pasiaukoti socialistinės tėvynės naudai, aukojant per metus vieno mėnesio uždarbį, na ir visa kita "politgramata".

—Darbininkas, kuris vengia tokių susirinkimų, yra apšaukiamas darbo klasės priešu ir paslaptingai dingsta. Žinoma labai sunku nuo tokių susirinkimų pasišalinti ir labai norint, nes tokie susirinkimai visuomet kaip taisyklė vyksta fabrikų salėse tuojau po darbo. O tuo laiku fabrikų vartai visuomet užrakinami ir niekas pro juos neišleidžiamas, kol nesibaigia susirinkimai. Jie labai dažnai tęsiasi po kelias valandas. Nuvargę darbininkai turi juose sėdėti ir "šviestis".

—Kaip taisyklė, po kiekvieno tokio susirinkimo visuomet siunčiami kolektyviniai sveikinimai Stalinui, dėkojant už laimingą darbo žmogaus gyvenimą sovietiniame "rojuje".

—Svarbiausias profsąjungų tikslas yra rasti kuo daugiausia darbininkų tarpe šnipų, kad partija žinotų kiekvieno dirbančiojo nuomonę ir nuotaikas. Iš tų žinių atrenkami darbo vergai į prievartos darbo stovyklas.

—Dar niekada bolševikų diktatūros istorijoje nebuvo atsitikimo, kad vadinamosios profsąjungos būtų pareikalavusios kokių nors lengvatų ir pagerinimų darbininkams. Niekur ir niekad Sovietų Sąjungoje neįvyko joks streikas, nes visi, kurie būtų prie streiko prisidėję, tuojau būtų vietoje likviduoti šūviu į pakaušį. Sovietų Sąjungoje darbdavys yra valstybė, o darbininkas — valstybės vergas! Tai štai kokios profsąjungų pareigos ir teisės Sovietų Sąjungoje.

Komunistai pradeda abejoti

Žinoma, po šio paaiškinimo "draugai" pakilo ir išėjo. Vienas, man uždėjęs ranką ant peties, pasakė:

—Tamsta esi pats didžiausias fašistas, kokį aš kada nors esu sutikęs Žemės paviršiuje.

—Tamsta, matyt, norėjai pasakyti apie sovietų "rojaus" žemės paviršių, — greitai stengiausi jam atsakyti, bet jis jau buvo užtrenkęs duris ir išėjęs.

Keli pasilikusieji dar klausinėjo įvairių smulkmenų. Atrodė, kad jie tikrai domėjosi, kas iš tikrųjų dedasi antroje geležinės uždangos pusėje, ypatingai jų tėvų ir protėvių žemėje. Jiems stengiausi teisingiausiai nušviesti tikrąją padėtį. Atrodė, kad jie mane suprato ir stipriai suabejojo ankstyvesnėmis savo žiniomis. Girdėjau, kad vėliau keli atsisakė nuo "Laisvės" bei "Vilnies". Jie supratę šlykščią melo propagandą.

Reikia tikėti, kad vieną kartą ir mūsų žmoneliai supras, jog rusiškasis komunizmas nieko bendro neturi su darbo žmogaus gyvenimo pagerinimu. Darbo žmogui jis neša pačią žiauriausią vergiją. Reikia atsikratyti komunistų ir įsijungti į dirbančiųjų sąjūdžius, kurie tikrai siekia darbo žmogaus gerbuvio!

Galima "KELTIS ir EITI" turint PEČIŲ GĖLĄ

• Raumeninių pečių gėlų palengvinimui uždėkite Johnson'o PEČIŲ PLESTERĮ — beveik tas pats, kaip kad dėvėtum šildančią paduškaitę, kai dirbate. Jis veikia trejopai: (1) Atgabena šildantį, gydantį kraują į skaudamą vietą. (2) Suvaržo raumenų trukčiojimus — sumažina skausmo smūgius. (3) Paduškaitė neprileidžia šalčio.
• Gaukite Johnson'o PEČIŲ PLESTERĮ, pagamintą Johnson & Johnson — žinomų per 62 metus išdirbėjų puikių chirurgiškų produktų. Gaunamas visose vaistinėse.

PLANINGAS TAUPYMAS VISUOMET MOKA GERUS DIVIDENDUS

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR SAVINGS INSURED UP TO $5000

PRADĖKITE TAUPYTI ŠIANDIEN!

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
Chartered and Supervised by the United States Government
2202 WEST CERMAK ROAD — CHICAGO 8, ILLINOIS
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. — TEL.—VIrginia 7-7747

Atviros Kojų Žaizdos Gali Būti Išgydytos
Kam kentėti ir nemiegoti per naktis, jei jus galite to išvengti. Pabandykit BOROCYL OINTMENT. Jos pagelbėjo daugeliui žmonių. BOROCYL OINTMENT pašalina skausmus, niežėjimą, deginimą ir pagelbsti gijimui. Taipgi vartojamos nuo eczema nudegimų ir kitų odos ligų. Kaina $1.50. Siųskit Money Orderį arba nuvykite į:
BOROCYL CO., 1241 NO. ASHLAND AVE. CHICAGO 22, ILLINOIS.

1950 METAI BUS GERI METAI

Pasidėkite savo sątaupas saugioje įstaigoje, kuri neša gerus dividendus. Jūsų indėliai yra apdrausti iki $5,000.00 per Federal Savings and Loan Insurance Corporation.

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR INVESTMENT INSURED UP TO $5000

Duodame paskolas su mažais mėnesiniais atmokėjimais.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1739 SO. HALSTED STREET
Tel. Haymarket 1-3317

Tel. VIrginia 7-6535
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėl. uždaryta
Subatomis nuo 1—3.
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REpublic 7-7868

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
atidarė ofisą
10748 SO. MICHIGAN AVENUE
Tel. WAterfall 8-3060
Priima kasdien nuo 9-11 val. ryto, o antradieniais ir ketvirtadieniais taip pat nuo 7—9 val. vakare.
Rezidencija: 10838 So. Wabash Ave.
Tel. COmmodore 4-1187

Ofiso Tel. VIrginia 7-0036
Rezidencijos telefonas BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 v. vakaro
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell Ave.
VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8
Tel.: PUllman 5-8277

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON ST.
Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.
Telefonas: SEeley 3-7330
Namų tel. BRunswick 8-0597

DR. STRIKOL
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8; Ser., Sub. ir Ned. tik pagal sutartį
Ofiso Telefonas YArds 7-4787
Namų Tel. PRospect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, Šaukite MIdway 3-0001

DR. C. Z. VEZEL'IS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YArds 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakaro.
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEmlock 4-7899
Namų Tel. HIlltop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. PETER T. BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEmlock 4-5849
Rezidencija HEmlock 4-2224
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirtad. ir Penktad. 1:30—4; 7—9 vakaro
Treč. ir Šeštad. tiktai susitarus.

DR. B. C. BRUZAS
DANTISTAS
VALANDOS: 10 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus
4003 Archer Avenue
Truputį į rytus nuo California
Tel. YArds 7-7772

Ofiso tel.: YArds 7-1166
Rezid. tel.: DAnube 6-1126
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Atidaryta trečiadieniais ir šeštadieniais; ketvirtad. ir priešpiet tik iš anksto susitarus.
Rezid.: 3247 So. Emerald Avenue

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30—9 vak. Šeštad. nuo 2—4 p. p.
Trečiad. ir Sekm. uždaryta
Ofiso Tel.: PRospect 6-3838
Resid. Tel.: VIrginia 7-2421

Ofiso ir Namų Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis Gydytojas)
3925 W. 59th Street
(Prie Pulaski Road)
VALANDOS: 2—4 popiet, 6:30—8:30 vakarais. Trečiadienį pagal sutartį.

DR. J. MOCKUS
DANTISTAS
7550 So. Halsted St.
Tel. HUdson 3-2096
OFISO VALANDOS:
10:00—12; 2—5; 6:30—8
Trečiadienį uždarytas
Antradienį ir šeštad. vak. uždaryta.

DR. EDWARD B. MURASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas:
5452 So. Kedzie Ave.
VALANDOS: 1 iki 4 ir 7 iki 9 kasdien, išskiriant treč., šešt. 2 iki 4.
Ofiso Telefonas: GRovehill 6-1321
Rezid. Telefonas: HEmlock 4-5532

Ofiso Tel. REliance 3-2855
Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
CHICAGO, ILL.
Tel. LAfayette 3-3210
Val.; pirm., antrad., ketv. 12—2:30
6—9 vak., penkt. ir šetš. 12:-2:30
6234 Archer Road
ARGO, ILL.
Tel. SUMMIT 1580
Val.: pirm., antr., ir ketv. 3—5 v. v.
trečiad. penkt. ir šeštad. 3—8 v. v.

Daktaras Žilvičiai
GYDYTOJAS IR DANTISTAS
3246 So. Halsted Street
Telefonas CAlumet 5-7358

KITATAUČIAI DAKTARAI

Dr. Charles Segal
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ros lubos)
Ofiso Telefonas YArds 7-0554
Jei neatsiliepia šaukite—
Res. Tel.: MIdway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sekmadienį nuo 10 v. iki 12 dienos

NUO UŽSISENĖJUSIŲ, ATVIRŲ
SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ
IR ODOS LIGŲ.
Tie, kurie kenčia nuo SENŲ, ATVIRŲ ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsisenėjusios žaizdos niešti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų, atvirų ir skaudžių žaizdų, uždėkite LEGULO Ointment. Jų gydomos ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina perštėjimą ligos, vadinamos ATHLETE'S FOOT, sustabdo džiūvimą odos ir perplyšimą tarppirščių. Jos yra tinkamos vartoti nuo **džiūstančios ir suskilusios odos.** Jos yra geros gyduolės nuo visų išviršinių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežtinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c., $1.25 ir $3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse arba atsiųskite money order į:

LEGULO, Department J,
4847 W. 14th St. — Cicero 50, Ill.

CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood'o šviesomis. DARBAS garantuotas.
414 W. 63rd ST.
Tel. EN. 4-5883-40

KOVO MĖNESĮ IŠPARDAVIMAS
Rakandų, Karpetų, Pečių, Šaldytuvų, Skalbiamų Mašinų, Dulkių Valytuvų, Radio, Televizijos Setų, Lempų.

Kainos sumažintos. Lengvi išmokėjimai.

Radios mažutės po $12 ir aukš.	
Didelės Radio Kombinacijos po	$68.00
Televizijos po	$99.50
Elektriniai šaldytuvai po	$119.00
Skalbiamos mašinos po	$59.00
Dulkių valytuvai po	$16.50
Prosymui mašinos po	$48.00
Vaikų lovelės po	$19.00
9x12 karpetai po	$29.50
9x12 linoleum po	$3.95
3 šmotų miegamo kambario setai po	$82.50
2 šmotų parlor setai po	$59.00
Studio couches po	$24.50
Elgin ir Bulova rankiniai laikrodėliai po	$19.95

JOS. F. BUDRIK
3241 S. Halsted Street
Tel. CAlumet 5-7237
Krautuvė atdara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais.
WCFL 1,000 kil. radio programos sekmadieniais 5:30 popiet.

SOPHIE BARCUS
RADIO VALANDA
17-ti METAI
IŠ STOTIES
W. G. E. S.
1390 kil.
Kasdien nuo 8:45 val. ryto iki 9:30 val. ryto
Lietuviškos Vakaruškos kas pirmadienį (14-ti metai) nuo 7 v. iki 8 v. vakare
Bile reikalu skambinkite: REpublic 7-4807

Skaitytojų Balsai

★

POLITIKOS VENGIMAS IR GOMPERSO FILOSOFIJA

"Naujienų" 238 numery Dr. A. Motvydas savo rašinėlyje "Bergzdžias politikos vengimas" rimtai įspėja tuos piliečius, kurie nedalyvauja politiniame veikime, nesinaudoja savo piliėtinėmis teisėmis, tokiu apsileidimu paveda savo kaipo žmogaus ir valstybės reikalus kitiems, gal mažiau kvalifikuotiems. Ši Dr. Montvydo pastaba visais požiūriais tinkama. Bet tame pačiame rašiny autorius ir velionį Gompersą, buvusį AFL prezidentą, priskyrė prie anksčiau apibūdintų piliečių, kas man atrodo ne visai tesutinka su tikrove.

Gompersas, mano manymu, buvo didžiausias žmogus Amerikos organizuotų darbininkų istorijoje, jis turėjo savo vadinamąją amerikonišką darbininkų reikalų gynimo filosofiją. Gomperso skelbiamas šūkis buvo: unija — darbininko duona; partija — idėja. Gompersas nebuvo priešingas, kad darbininkai dalyvautų politikoje, tik jis darbininkams rekomendavo pasirinkti politinę partiją, atitinkančią jo politinius idealus. Unija jis akyvai saugojo nuo kišimosi į partijų politiką, pasiremdamas tuo principu, kad unija yra darbininko duona, kuri būtinai reikalinga kiekvienam darbininkui sveikatos ir gyvybės išlaikymui; kad darbininkai, vadovaudamiesi duonos principu, gali būti vieningi ir pajėgūs savo ekonominius reikalus apginti. Gompersas buvo įsitikinęs, kad unijos kišimasis į partijų politiką silpnina ir griauna uniją iš vidaus, nes darbininkai yra pasidalinę į įvairiausias politines partijas, turi įvairių idėjų, kiekvienas laiko savo pareiga ginti savo idėjas ir piršti savo politinę partiją. Tokiu būdu unija, įsivėlusi į politines rietenas, dažnai susiskaldo į dalis ir pasidaro bereikšmė tiek politikoj, tiek ir ekonominiame savo reikalų gynime.

Dr. Montvydas pastebi, kad jei unijos bei profesinės sąjungos rūpinsis tik savo reikalais, tai kas rūpinsis politika? Politika rūpinasi politinės partijos, kurių mes čia, Amerikoje, turime net keliolika su įvairiausiomis programomis bei idėjomis, pradedant atžagareiviška Kux Klaks Klano ir baigiant siekiančiais neribotos asmens laisvės anarchistais. Vienos politinės partijos savo programuose stoja už palaikymą esamosios sistemos, kitos norėtų sukti valstybės politinį ratą atgal, trečios siūlo įvairiausias reformas., ketvirtos siūlo net sugriauti esamą sistemą ir sukurti naują, taip sakant, rojų žemėje. Teorijos požiūriu, kas rūpinasi politika, mes turime. Tik bėda, kad tos politinės akcijos, paremtos įvairiomis idėjomis ir principais, visos turi labai mažai kompetentingų sekėjų, suprantančių savo partijos principus ir siekiamąjį tikslą.

Iš minėtojo rašinio Dr. Montvydas, regis, norėtų matyti visas unijas bei profesines sąjungas belenktiniuojančias politikoje. Vargiai ar būtų gerai. Dalyvaujant neribotam skaičiui grupių politikoje, įkaitis būtų didelis, antagonizmas ir nesiliaujančios grupių grumtynės. Na, įsivaizduokime, jei tokiose grumtynėse viena grupė laimėtų, sakysim, Pensilvanijos angliakasiai laimėtų rinkimus ir gautų valstybės valdžią. Savo profesijos reikalus, tikiu, jie įstengtų aprūpinti, bet ar jie aprūpintų visų luomų reikalus, ar jie aprūpintų valstybės reikalus? Aš sakyčiau, kad ne. Visų piliečių reikalų aprūpinimui reikalinga visų piliečių reprezentacija. Politines partijas kaip tik ir sudaro toks luomų mišinys.

—F. Motuzas

VISUOMENINIO IR TEATRINIO POBŪDŽIO PASTABOS

ARBA MOKYKLOS DRAUGAI STASIO PILKOS SCENOJ

Kiekvienas bandymas kritiškai pažvelgti į mūsų kultūrinio ar meninio gyvenimo reiškinius darosi pavojingas: gali būti įtartas esąs "destruktyviu veiksniu", nes, girdi, tai "kultūrinių nuotaikų" gadinimas. Esą, mes vos spėjome atsigodėti nuo "jūros ligos", vaikščiojame dar labai drebančiomis kojomis, dar nespėjome "įsifurnišiuoti" ir nespėjome dar pasistatyti savo kambariuose popierinių gėlių ar dirbtinių gražiai dažytų vaisių, o apie židiny elektra apšviestą malkų glėbelį dar ir pasvajoti negalime... Nedažnas dar ir "siūtą" įsigijome (apie "karą" ką ir galvoti!), tai kaip čia dabar kalbėti apie kokias mūsų kultūrinio gyvenimo negeroves ar kažkokių "meninių principų" taikymą? Džiaukimės, kad ir blogai organizuotais literatūros vakarais, kuriuose "visuomenei žinomi vardai" rodys savo anemišką ir bedvasę kūrybą; nesielvartaukime, jei kuris "genijus iš Dievo malonės" bandys mūsų kantrybę statydamas savo paties parašytus ir surežisuotus "patriotinius veikalus", ir priedo dar centrinius vaidmenius juose atlikdamas. Nerūstaukime ir ant mūsų teatralų, jei jie savo meninę vėliavą nepakankamai aukštai išėkę neša. O dar geriau — visai nesidomėkime, ką jie daro. Juk visokiausi šokoladiniai ir nešokoladiniai parengimai nepalyginti patrauklesni! O teatras kas? — nei bufeto, nei šokių!

Tokios maždaug "minorinės" mintys ziliojo premjeros vakare prieš uždangai pakilsiant, belaukiant naujojo Lietuvių Teatro pasirodymo. Pirmaeilėje lietuvių kolonijoje, su didžiausiu naujai atvykusių skaičium, penkiašimtis teatrėlis vos vos apypilnis pirmajam spektakliui. Teko girdėti, jog antrame ir to nebuvę. Nenorom kyla klausimas: argi mestoji "boikoto" sėkla nebus tik pataikiusi į purią dirvą?...

Tačiau, kaip mes bevertintume vienos ar kitos teatrinės grupės užsimojimus ir jų rezultatus, vistiek tai bus daugiau ar mažiau skaitdrūs švyturiai mus supančioje įvairiausių parengimų ir kitokių "chaltūrų" jūroje. Kodėl turėtume to nepastebėti? Kitaip geriau iš viso nekalbėkime apie kultūrines nuotaikas!

✪

Lietuvių Teatro naujam pastatymui pasirinktasis veikalas yra vokiečių priešnacinės eros rašytojo L. Fuldos keturių veiksmų komedija, kurią iš Kauno Teatro repertuaro prisimename **"Mokyklos draugų"** (berods, tai atitinka originalą) vardu. Tuo pačiu vardu šis veikalas buvo išleistas (statė H. Kačinskas) ir Vokietijoje. Šį kartą Lietuvių Teatras panoro veikalą išleisti su nauju kaspinu po kaklu, atsieit, — "Kartą gyveno 4 draugai". Gal taip ir "poetiškiau"... Tačiau mus ne tai domina.

Pats veikalas ir jo pastatymas nėra toks triuškinantis savo "didingumu", kaip pvz. "Tėvas", nes buvo galima pajusti tam tikra meninė visuma, kurios taip stigo "Tėvo" pastatyme, nors atskiri aktoraii čia ir nebeturėjo progos giedoti savo "solo" partijų. Tačiau šis pastatymas nuo to tik laimėjo.

Veikalas be ypatingos problematikos. Pagrindinis jo uždavinys — vaizduoti vyrų ir moterų santykius — sena kaip ir pats pasaulis. Čia neturima pretenzijų atskleisti žmogaus vidų, nes viskas čia atremta į situaciją, žestą ir frazę, kuriai, kaip ir pačiam komedijiniam žanrui, privalu gracingumas ir elegantiškas lengvumas. Be abejo, visa tai turi tampriai sietis su aktoriaus vidujiniu išgyvenimu, kad būtų įtikiną. Deja, matytame spektaklyje šių visų dalykų gerokai stigo.

Daugiausia, tur būt, žiūrovą turėjo stebinti pats režisierius **Stasys Pilka (Dr. Bruno Martens).** Dažnas pasimetimas frazėje, nors ir su kokiu įnirtimu bebūtų gelbstimas, labai ryškiai trikdė su juo bendravusius aktorius (pvz. Dora Lenz). Mes nenorime tikėti, kad aktoriui su tokiu dideliu patyrimu, koks yra S. Pilka, nebūtų žinoma, jog ir dideliam aktoriui negalima kas trečia frazė "skalti" delnais savo šlaunų ir vis "lygiai taip pat" skeryčiotis. Tai tikriausiai nepriklauso prie vaidybinio meno reikalavimų, o be to, net nėra juokinga...

Tačiau šį kartą bene daugiausia žiūrovą bus apvylusi **Lilija Barčaitė (Dora Lenz),** iš kurios kaip tik buvo daugiausia tikėtasi. L. Barčaitę gerai prisimename iš "Tėvo" **(Motina)** pastatymo, kur ji pasirodė subrendusia ir kultūringa scenos menininke, su labai gera vaidybine mokykla. Tada ji visa galva prasitiesė pro kolektyvą ir sutvyskėjo graziomis spalvomis. Šį kartą ji irgi "iškrito" iš viso ansamblio, tik jau, deja, neigiama prasme. Tai greičiausiai atsitiko todėl, kad jos **sceninis amplua** netinka komedijiniam žanrui, nes vidinėmis ir fizinėmis kondicijomis atitinka herojinio aktoriaus tipą. Tačiau geros mokyklos ir duomenų aktorius, nors ir ne "savo" vaidmenyje būdamas, neturėtų pamiršti pačių elementarinių scenos reikalavimų: laisvos laikysenos, taisyklingo judesio ir ryškaus žodžio padavimo. To viso L. Barčaitei šį kartą kaip tik ir trūko. Buvo ryškiai jaučiamas varžymasis, daryta netaisyklingi judesiai (pvz. rankų judesiai su prispaustomis alkūnėmis) ir žodis dažnai išeidavo kažkaip "persmaugtas", o be to, ir pernelyg jau prislopintas, jog ir pirmose eilėse ne visada pagaunamas. Aiškiai jautėsi, jog aktorė savo vaidmenį atlieka be išvidinių jėgų kontrolės.

Petras Mačys (Voldemar Scholz) savo vaidmenyje buvo lengvas ir elegantiškai žaismingas. Puikiai "vežė" kebliausiose situacijose, nors senų savo ydų: žalotos tarsenos—ir nepajėgė išlyginti.

Alfas Brinka (Filip Vinkler) muziko vaidmenyje buvo pakankamai įtikinąs ir priimtinas. Gaila tik, kad tokių gerų duomenų aktorius vis dar nepajėgia išsivaduoti iš "štampinio" judesio.

Kazys Oželis (Heinz Hagedorn) dailininko vaidmenyje, nors ir buvo savo vidumi šiltas, tačiau nevisur pajėgė įsigyventi situacijoje ir, aplamai, suvokti komedijos esmę. Todėl jautėsi dažnas "iškritimas".

Regina Matulevičiūtė (Amelie Vinkler) davė bene ryškiausią (moterų tarpe), kad ir nedidelio matavimo, tačiau labai vieningą personažą.

Zita Kevalaitytė (Lisbet Scholz) buvo patraukli savo vidiniu šiltumu ir nuoširdžiu vaidmens atlikimu.

Ona Petravičiūtė (Toni Hagedorn) praskambėjo blankiai, nepalikusi ryškesnio įspūdžio. Jai irgi trūko vidinės jėgos, kad sukurtų meniškai teisingą ir įtikinantį personažą.

Julius Balutis (Stefan) režisūros buvo padarytas kimštu menekenu ir savo individualybės parodyti neturėjo galimumo. Jo parodytas tarnas mums pažįstamas jau keliolika metų; tai tarnas pagal labai jau seniai siūtą frako modelį...

Dail. Vladas Vijeikis savo scenovaizdžiu buvo nepalygint vieningesnis ir patrauklesnis, negu "Tėvui" suteiktu įrėminimu.

Dixi

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

George Racey Jordan, buvęs aviacijos kapitonas, kongreso komitetui pasakojo apie karo metu Rusijon siunčiamą karo medžiagą ir tariamas informacijas.

Skaitykite ir kitus paraginkite skaityti "NAUJIENAS"

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

Angliakasių unijos advokatai skaito teismo sprendimą, išteisinusį uniją. Prokuroras prašė nubausti uniją, bet jis nepajėgė įrodyti nusikaltimo.

IŠ CHIGAGOS

* ✪ *

SKRAIDYS DIDELIAM AUKŠTYJE

Maj. gen. Harry G. Armstrong čia pereiškė, kad kurią dieną žmonės skraidys virš stratosferos.

PADIDINO PAŠALPĄ

Illinois Public Aid Commission pridėjo maždaug $1.50 per mėnesį 300.000 žmonių, seno amžiaus pensininkų, išlaikančių vaikus ir gaunančių pašalpas.

NORI PABRANGINTI BILETUS

Illinois Central geležinkelių ruožas prašo tarpvalstybinę komercijos komisiją leisti pakelti priemiestinių biletų kaina 25%. 25%.

Toks kainos pakėlimas padidintų geležinkelio pajamas per metus $1.500.000.

KALTINAMI SANITARIJOS SKYRIAUS PAREIGŪNAI

Kai kurie Sanitary District tarnautojai kaltinami vagią prie pietinės miesto dalies sanitarijos distrikto įmonės esantį turtą. Šį apkaltinimą iškėlė direktorius Antanas Olis. Jis pabrėžė, jog to dalyko tvarkymą sunkina ta aplinkybė, kad daugelis tarnautojų esą globojami "civilinės tarnybos".

TELEFONININKAI STREIKUOS

Illinois Traffic Division 14, Communication Workers of America (CIO), 3,520 balsais prieš 1,649 nutarė pritarti streikui, kuris prasidės balandžio 24 d., jei nebus pakelta tarnautojų alga. Jie reikalauja padidinti 15 c. per valandą atlyginimą. Unijai priklauso 10.000 moterų operatorių bei raštinės trnautojų.

AREŠTAVO AZARTINIŲ LOŠIMŲ LAIKYTOJUS

Policija patikrino 10 priemiesčio tavernų, kurios turėjo azartinių lošimų automatus, ir jų savininkus areštavo.

Visi paskui buvo paleisti, užstatę 100 dolerių.

ČIKAGAI 113 METŲ

1837 m. kovo 4 d. Čikaga pasidarė miestas. Jis turėjo 4.170 gyventojų, o jo plotą sudarė 10.18 ketvirtainių mylių.

Šiandien Čikaga užima 212 ketv. mylių, o gyventojų priskaičiuojama apie 3,600,000.

BAUDŽIA VAIRUOTOJUS BE LICENCIJŲ

Penktadienį policija išdavė 4.620 tiketų tiems vairuotojams, kurie neturėjo 1950 metų miesto ar valstybės licencijų.

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

CLASSIFIED ADVT.

BUILDING CONTRACTORS
Namų Statytojai—Taisytojai

GENERALIS DAILIDĖ
Stato naujus namus arba remontuoja. Kabinetai padaromi pagal užsakymo. Baldus pataiso arba perdirba, apdengia pusryčiams skyrių (breakfast nook) su leatherette.
CHesapeake 3-2155.

REPAIRS—IN GENERAL
Įvairūs Pataisymai

DIDELĖ SUTAUPA
DIDELĖ NUOLAIDA
ant radijų, televizijų, šaldytuvų, skalbiamų mašinų ir rakandų.
Matykite mus pirma pirkimo.
Mes taipgi turime kelis vartotus šaldytuvus, skalbyklų ir vacuum valytuvų kaina nuo $15. Ateikite į mūsų įstaigą ir pamatykite patys
Mes paimsime jūsų seną prekę iškeitimui.
A. C. NOVAK & SONS
3428 WEST 63rd STREET
Tel. REpublic 7-2650
CHICAGO 29, ILL.

REAL ESTATE—FOR SALE
Namai Žemė—Pardavimui

SUSTOK IR PAGALVOK
Perkant arba parduodant namą. Mano teisingas patarnavimas pagelbės jums sutaupyti nemažai pinigų.
Taupydamas pats savo sunkiai užprakaituotą dolerį, nei vieną nenuskraudžia. Bet tas, kuris galėjo sutaupyti progai pasitaikius, bet ne taupė, tas pats save nuskriaudžia.
Turiu pardavimui visokių namų, mažų ir didelių, gerų pirkimų visur, kurie norite parduoti namą, turiu laukiančių pirkėjų. Teisingas patarnavimas. Charles Urnich (Urnik), Real Estate ir Notaras, 2500 W. 63rd St., 2 aukštas. Tel. PRospect 6-6025.

MIAMI, FLORIDA
Pardavimui ir rendvaimui namai Miami, Fla. ir Miami Beach, Fla. Atvažiavę į Miami kreipkitės pas: Tamas V. Chern (Chernauckas) 29 N. E. 45th St., Miami, Fla. Telef.: 89-6427.

FARMS FOR SALE
Ukiai Pardavimui

120 AKRŲ farma. Geri pastatai, vanduo, elektra. Visa žemė nuvalyta. 85 akrai dirbamos. Išarta dėl žiemos. TOFUĻ KOSLOSKI, Willow River Minnesota.

520 AKRŲ galvijų farma. 12½ mylių nuo Buffalo, Mo., 140 mylių į Kansas City, Mo. Neišsekąs šaltinis. Elektra; 6 kamb. namas, barnė, vištininkas; 145 pėdų šulinys; elektros pumpa. Stark medžiai, uogos. Pašto, pieniaus ir mokyklos kelias prie durų. 250,000 pėdų lentų miško. $15.00 už akrą.
E. W. KELLER,
Oak Grove, Mo. Telephone 23.

FARMA — WISCONSINE
280 akrų nuvalytos ūkio žemės, į žiemių vakarus nuo Wisconsin Dells. 60 akrų miško (popierio fabrikui vartojamas), plus 20 akrų ganykla. Likusieji akrai—dirbama žemė. Pašaukite savininką Joseph Budzisz, EVerglade 4-8909.

TO RENT—WANTED
Ieško Renduoti

REIKALINGI KAMBARIAI
Viduramžiai porai desperatiškai reikalingas 2½ ar 3 kambarių apartmentas. A-1 paliūdymas. Finansiniai atsakomingi. Dirba 33 metus vienoj vietoj Kooperuos. AVenue 3-6769.

NORITE GERĄ NUOMININKĄ
Atsakominga dirbanti pora būtinai norėtų gauti 3-5 kambarių nefurnišiuotą apartmentą šiaurėj arba šiaurvakarinėj miesto daly. Vidutinė nuoma. AR 1-4714.

PADĖKITE MUMS. Desperatiškai reikalingas 5 ar 6 kambarių butas, tuojau. Rašyti Box 3221, 1739 So. Halsted St.

ATSAKOMINGA vedusi pora ir vaikas skubiai ieško 3 kambarių, be rakandų, buto (apartmento), geroje apylinkėje vakarų miesto dalyje.
REPUBLIC 7-0985.

JAUNA, atsakominga ved. pora su kūdikiu skubiai ieško 4-5 kambarių buto be rakandų, geroje vietoje pietų vakarų miesto dalyje. Pageidaujama vidutinė nuoma.
CEdarcrest 3-0274.

ATSAKOMINGA lietuvių šeima su 7 metų vaiku, skubiai ieško 3-4 kambarių buto (apartmento) be rakandų pietų vakarų miesto dalyje. Nuoma kad būtų nedaugiau $50.
MUSEUM 4-4865.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

TAVERNA su gyvenimo kambariais. Duokite pasiūlyma.
4555 SO. PAULINA ST.

TAVERNA PARDAVIMUI
1506 W. Madison St.
Virtuvės parankumai.
Geriausias pasiūlymas nupirks.
JOHNNIE SEeley 3-9151.

RESTORANAS
Arti "L" Stoties Maywood.
Geras lysas. Labai prieinamai.
Susitars dėl sąlygu.
Maywood 4119. Po 9:00 vak.

VENETIAN BLINDS DIRBTUVĖ
ir pardavimas urmu ir smulkiai. Gera vietą, ilgas lysas, žema renda. Turi parduoti. Savininkas ligoninėj.
ENglewood 4-0070.

VAIKŲ—KŪDIKIŲ APRANGA—
baldai. Veikli apylinkė. Pigi renda. Nauji rakandai. Parduos ar nuomos.
LIvingstone 8-2440, dienomis.

GELEŽINIŲ ir naminių reikmenų krautuvė. Pelninga, gerai įsteigta.
VIllage 8-2771.
Tarp 8 ryto ir 6:30 vakaro.

TAVERNA PARDAVIMUI
Gerai išvystytas biznis. Viskas yra puikiausioje tvarkoje. Savininkas pasiaukodamas parduoda.
EVERGLADE 4-8909.

MISCELLANEOUS
Įvairus

INCOME TAX
Patarnavimas vakarais
Pašaukite dėl susitarimo
6649 So. Mozart Street
GROVEHILL 6-6588.

HELP WANTED—MALE
Reikia Darbininkų

REIKALINGAS dženitorius dirbti apie namus. Kad būtų pavienis. Su valgiu, gulėiu ir mokesčiu.
3738 SO. HALSTED ST.

HELP WANTED—FEMALE
Reikia Darbininkių

J. B. SIMPSON, INC.
REIKALINGI 2 RANKOMIS PROSYTOJAI
Amžius nuo 20—40 metų.
Patyrimas nereikalingas.
Lengvas naminis prosas vartojamas.
- Nuolatinis darbas.
- Moderniška įstaiga.
- Draugiška aplinkuma.
- Apmokamos atostogos ir šventadieniai.

831 W. ADAMS ST.

SCHOOLS AND INSTRUCTIONS
Mokyklos ir Pamokos

ČEVERYKŲ TAISYMAS!!!
Išmokit praktiškai taisyti čeverykus tiktai per 12 SAVAIČIŲ. Modernios mašinos. Dienomis ir vakarais kursai. Amžius nuo 18 iki 60 metų. Rašykite dėl katalogo:
MODERN SHOE REBUILDING SCHOOL,
2935 W. Belmont, Chicago 18, Ill.
806 So. Figueroa, Los Angeles 14, California.

REIKALINGA ŠEIMININKĖ.
Lengvas namų ruošos darbas, valgius gaminti, prižiūrėti du mažus vaikus. Būti čia, privatus kambarys ir vonia. Rašyti: G. Oakes, 123 Custer St., Evanston arba Telefonuoti: DAvis 8-4529.

AUTOS-TRUCKS FOR SALE
Autai ir Sunkvežimiai Pardavimui

TOBULOS MAŠINOS

Vieno savininko, kaip nauji visiškai. Kiekvienas turi radijo, šildytuvą ir visus įrengimus. Garantuoti. Lengvos išmokėjimo sąlygos.

1949 OLDS. 98 deluxe 4 dr.	$2,150
1949 OLDS. 76 deluxe 4 dr.	$1,895
1948 HUDSON com. 6 cl. cp.	$1,450
1948 PONT. streamliner 4 dr.	$1,575
1948 OLDS. 76 dl. cl. sedan	$1,550
1947 OLDS. 98 custom 4 dr.	$1,295
1947 OLDS. 76 club sedan	$1,195
1946 OLDS. 66—4 dr. sedan	$ 995
1940 OLDS. 6 cyl. 4 dr. sedan	$ 450
1940 PLYM. sp del. 4 dr.	$ 435

General Motors lengvos sąlygos

MAY MOTORS SALES
Olds. dyleris per ketvirtį amžiaus.
7411 So. Halsted Street

A. & C
MOTOR SALES
816-20 W. 35th Street
GERAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ KARŲ VISUOMET
1936's iki 1950's
$50 IR AUKŠČIAU.
Mes perkam gerus vartotus automobilius.
A. & C. Motor Sales
816-20 W. 35th Street

BUILDING MATERIAL
Statybai medžiaga.

LENTOS
ir Namams Statymui Medžiaga
NAMŲ SAVININKAI, TIK SOUTHWESTERN LUMBER KOMPANIJA GALI JUMS DUOTI TOKIUS BARGENUS

2 x 4	6c. ft.
1 x 4 ply	3c. ft.
1 x 6 ply arba sheetting	5c. ft.
Plaster Board	4½c. ft.
¼" plywood	10c. ft.
Insuliacija	5c. ft.
90 sv. rolė stogams popieris	$2.00
110 sv. shingles, 100 k. pd.	$2.10

Taipgi daugelis bargenų mūsų vartotos medžiagos skyriuje ant durų ir langų.
1 ir 2 colių lentų, sunkių balkių.
MES STATOME GARAŽUS IR PERTAISOME BUTUS IR BEISMONTUS.
Southwestern
LUMBER CO.
VINCAS ALONIS, vedėjas
7437 SO. WESTERN AVENUE
GRovehill 6-5656.
Atdara: pirmadienį ir ketvirtadienį nuo 8--8. Sekmadienį 10--2.

REMKITE TUOS KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

NAUJIENOS PILDO "INCOME TAX" BLANKAS

Naujienų ofisas patarnauja Pajamų Taksų išpildyme. "Income Tax" išpildymo reikalu galite kreiptis nuo 9:30 val. ryto iki 6 vakaro; šeštadienį iki 1 valandos po pietų.

1739 South Halsted Street.